

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2-20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V upravi prejemam mesečno . . . 1-70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEČ

Inserati:
Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . po 18 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 13 "
za večkrat primeren popust.
Poročna oznanka, zahvale, osmrtnice itd.:
enostopna pettivrsta po 2 vlin.
Poslano:
enostopna pettivrsta po 40 vlin.
Izhaja vsak dan, izvenredni no-
delje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ograde 26.511,
bosn.-hero. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Latinska liga.

Dr. Lederer, poročevalec »Berliner Tageblatta« v Bukarešti, je eden izmed najboljših poročevalcev in najbistrejših opazovalcev; zato bo morda tudi naše bralce zanimal dopis, katerega je poslal svojemu listu 12. junija. Dopis slove:

»Vprašanje, koliko starorimske krvi se pretaka v žilah današnjih Rumunov, še ni rešeno. Po teoriji profesorja Istratija, vodje »latinske lige«, so lahkoživci, ki polnijo sedaj bukareške tingl-tangle, najčistejši potomci starih Rimljanov. Je pa tudi nekaj drugih teorij, ki vidijo v rumunščini dokaj slovanske primesi, a jaz nisem dovolj učen, da rešim to vprašanje. Gotovo je le, da je laška izdaja pri mnogih ljudeh tukaj oživila idejo o skupnosti latinskega plemena. No, potem ko se je gosp. profesorju Istratiju in njegovim latinskim ligašem nekoliko ohladila kri vsled iznenadenja, da so se pri pogajanjih v Rimu tako malo porbigrili za rumunske interese, so priredili v nedeljo veliko manifestacijo za plemenito svojo latinsko posestrimo.

Mnenja o številu udeležencev te popularne demonstracije so zelo različna. Eni pravijo, da jih je bilo 50.000, drugi so jih videli le 500. Jaz sem šel vrste korakajočih z nepristranske višine svojega hotelskega balkona in pravim, da jih je bilo kakih 2000.

Zato pa ne morem g. prof. Istratiju kaliti njegovega nedeljskega veselja. Na vsak način je bil ta dan za laškega poslanika barona Faschiottija zelo lep. Pogrošniki Take Ionescovi, ki so pri vsaki taki demonstraciji navzoči, so tulili hura, laške in rumunske zastave so plapolale v zraku in nekaj gimnazijcev je pelo marzeljezo in laško himno. V rokah so krčevito držali bele notne liste s teksti, kar ni ravno povečevalo ognja njihovega mladeniškega navdušenja. Toda koncem koncev se od tako mladih ljudi, po katerih žilah se pretaka latinska kri šele 14 ali 15 let, ne da zlahka zahtevati, da znajo himne vseh svojih latinskih posestrim na pamet. Na balkonu laškega poslanstva se je pokazal baron Faschiotti s Take Jonescom in Filipescum, in potem je imel dolgobradi gospod Istrati nagovor na majhnega možička s pametno-jezuitskim obrazom, kakor ga ima toliko gladko obrtlih laških diplomatov. Slavil je Italijo, da se je vendar enkrat odločila za boj proti barbar-skemu germanstvu, in veselil se je trenutka

v bližni bodočnosti, ko bo stopila tudi Rumunija na stran svojih latinskih posestrim. Globoko ginjen se mu je zahvalil gospod baron Faschiotti in laški poslanik in Fili pescu sta se objela pred vsem ljudstvom.

Tedaj pa se je dogodila mala neprijetnost. Z baronove pleše in z obraza se je naenkrat pocedila neka rmena tekočina! Bila so to gnila jajca, katera sta metala dva Ogra na zid laškega poslanstva, ker nista imela nikakega razuma za zgodovinski pomen te ure!

Drugeče je pa potekla cela slavnost čisto mirno, čeprav laški poslanik prav nič ne pozna jezika, v katerem so ga slavili. Vsled srečne latinske vezi sta se pa gospod baron in gospod profesor — tako je poročal naslednjega dne neki list — izborno razumela, tako kakor če gašati goska in raca.

Latinska kri pa ne teče samo v žilah ligašev. Konstatirati se da tudi pri policijskih organih. Tu sem opazil 10. maja dopolne, ko sem se peljal na »trg zmage« k narodni paradi. Mogoče, da je moj kočijaž zgrešil pot, ali pa da sem zamudil pravo uro, naenkrat sem stal pred gostim vojskim in policijskim kordonom. Istopil sem, šel k nekemu uradniku na eni strani ceste, se legitimiral in prosil dovoljenja za prehod.

»Hm, če bi vi bili Francoz,« mi je rekel smehljaje, »ali pa vsaj Srb, bi vas pustil skozi. Za Nemce pa ne poznamo izjem.«

In pokazal mi je hrbet.

Če bi bil v bližini kak višji organ, bi se bil morda pritožil. Sklenil sem pa, da si pomagam sam. Grem na drugo stran ceste, se prijazno nasmejem in s patosom, ki ga Latinci tako zelo ljubijo, zaprosim službojočega poročnika v najslajši francoščini, naj mi odpre pot.

»Avec plaisir, monsieur,« mi odgovori mali poročnik, »tout pour les Français. Vous êtes de Paris, monsieur?«

(Z veseljem, gospod. Vse za Francoze. Vi ste iz Pariza gospod?)

»Ne, iz Berlina,« odgovorim, ko sem imel vojake že za seboj! Poleg kavarnar in ceste imajo Latinci tudi kino na svoji strani. V ložah kinematografov sede patrijotični mladiči s svojimi dražestnimi francoskimi prijatelji, in včasih se pokaže tudi francoski poslanik, gospod Blondel, ki odzdravlja na vse strani kadar ga pozdravijo njegove francoske krajanke v vzkli-kom: »Ah, Blondel!« Vse te mlade deklice, ki trenutno nimajo v Parizu in na rivieri

nič posla, so prošinjene velikosti svojega poslanstva, katero naj izvedo v Bukarešti. To je živa propaganda francoskega poslanstva, in ker uživa ta pri latinskih fantih v Bukarešti veliko dopadajenje, zato imajo vsak dan večje število abonentov, kakor pa mnogi nesrečni novo ustanovljeni listi, ki zastopajo tukaj nemško stvar! V kinih kažejo tudi slike z bojišč: če korakajo nemški vojaki skozi ruska mesta, krepki vzhodnopruski fantje, takrat vzdignejo bojeviti bukareški petelini silen krik: Doli z barbari! In njihove francoske prijateljce cvilijo: Tuez les boches! A bas le Huns, les Attila! kar seveda Rusom nič ne pomaga. Potem se pa pokažejo raztrgani in razcpani Turko in Senegalci. Tedaj pa ne pozna navdušenje Francozinj in njihovega latinskega spremstva nobenih mej več. Stari, pošteti Peter Carp se sicer zelo jezi nad svojimi rojaki v svojem listu zbog tega. Pa gospod Istrati mu bo bržkone odgovoril, da so tudi umazani, črni Senegalci člani latinske unije.

Patriotizem in nevtralnost sv. Očeta.

Italijansko časopisje zadnje čase piše, da je sv. Oče po izbruhu vojne postal italijanski patriot. Te ponovne in bučne vesti italijanskega časopisja imajo svoj namen. Hočejo namreč s papeževim imenom ogreti za vojsko tiste italijanske katoličane, ki so dosedaj mrzeli vojsko z Avstrijo. Papežev ime je že neko sredstvo za to. Ljudje izven Italije, med njimi se najde dobre, nepoučene in zlobne, pa hočejo iz posameznih papeževih dejanj najti to, da je papež postal nezvest nevtralnosti sv. Stolice in da je stopil na stran Italije. Vse prej kakor to in dotična papeževa dejanja tega ne dokazujejo prav nič.

Cel svet je dal Benediktu XV. pričevanje in priznanje, da je storil vse mogoče, da bi končal svetovno vojsko in preprečil zlasti vojno Italije z Avstrijo. Ni njegova krivda, da stoji danes njegova domovina v boju z Avstrijo. Listi poročajo, da je prepustil svojce vilo Castel Gandolfo italijanskim ranjencem. Gotovo patrijotično dejanje, toda še bolj delo krščanskega usmiljenja. Papež je tudi dovolil, da so »praporščak sv. rimske Cerkve«, markiz Naro Patrizi-Montori in plemiči vatikanske nobel-garde vstopili prostovoljno v italijansko armado. Patrijotično dejanje za Italijo.

Ali ni italijanskemu katoličanu dovoljeno, da v vojni pomaga svoji domovini? Ali morda po drugih državah ravno katoličani ne služijo z največjo zvestobo, udanostjo in požrtvovalnostjo svoji domovini? Vsakemu katoličanu je ravno njegova domovina nekaj zelo svetega in dragocenega. Posamezen italijanski katoličan ni odgovoren za nepoštenosti italijanske vlade — pa vlada ima za cilj gotovo nepošteno name-ne. Toda vsakdo ve, da je sedaj vojska, ko se ne odločuje samo, ali so cilji italijanske vlade pošteni ali nepošteni, odločuje se tudi vprašanje Italije kot take, odločuje se življenje in smrt Italije, ki je italijanskemu katoličanu tudi domovina. In papež, ki se veseli, ker se njegovi najzvestejši po drugih deželah tako goreče in požrtvovalno borijo za blagor svoje domovine, ta papež naj bi ne spoštoval osebnega prepričanja italijanskega katoličana, in ta papež, ki je najstrožji varih največjih nra-vnih zapovedi, naj bi oviral italijanskega katoličana v izpolnjevanju njegovih državljanskih dolžnosti in ljubezni? Pa pravijo, papež sam ni ukazal vatikanskim poslanikom in cerkvenim dostojanstvenikom oditi iz Rima. Res je to in to je najmanj patrijotično dejanje sv. Očeta, ki ni mogel Italiji izkazati hujše nezaupnice kakor jo je ravno s tem ukazom.

Papež je poglavar vseh vernikov. V svoji novemberski okrožnici je izrekel celo, da ne ljubi samo svojih otrok, ampak tudi vse one, ki še niso pod okriljem sv. Cerkve. Njegovo dosedanje delo je to sijajno dokazalo. Če spoštuje osebno mnenje in državljansko dolžnost vsakega katoličana v raznih deželah, je s tem ravno podan dokaz, da je nad strankami in nevtralen. Njegova politika obstoji v tem, da hoče vrniti vsemu človeštvu in Cerkvi pravo svobodo in mir. Te jasne in vzvišene nevtralne politike ne more omajati nobena kratkovidnost in občutljivost raznih ljudi.

Program grške vlade.

Atene. (Kor. ur.) »Agence d'Athènes« poroča: Listi objavljajo program vlade, ki temelji na načelu, da se ohrani v dosedanjih bojih pridobljeno ozemlje. Narod mora le po tej poti stremeti za svojim zgodovinskim zvanjem. Vlada sicer priznava potrebo, da vzdržuje mir, a prešinja jo zavest narodnih dolžnosti in je zato tudi med sedanjem mednarodno krizo dopustila vsako akcijo, po kateri bi se uveljavile narodne pravice in stremeljenja naroda. Ne glede na

LISTEK.

Sv. Gora.

»Tebe nam hočejo vzeti, Tebe razrušiti? Kaj pa je Mati Božja Lahu storila? Kaj pa ima Lah od tega, če cerkev razbije?« Tako so vskliknili in vsklikajo bolestno naši ljudje, ko so se v teh dnevih ozirali na ljubo svetišče Matere Božje na Sv. Gori. Da celo jokali so se, ko jim je srce stiskala misel, kaj bo z Marijinim svetiščem na Sv. Gori... Svetišče tam gori je del našega srca; pota iz naših rodni vasi gredo povsod na Sv. Goro; ni človeka pri nas, ki bi teh potov ne poznal in ljubil; hodil jih je v dobi deških let in pozneje vse čase; in zadnja daljša pot, po katerih se starih in starih vračata h grobu domov, so pota s Sv. Gore. Zatorej bolešno vprašanje: Kaj bo s Sv. Goro...

Ona tvori srce naše lepe Goriške. Tu si podajajo roke Gore, Brda, Kras, Vipavska dolina in Goriška ravan. Kako se tega zavedamo vsi! In ona naj bi nam bila vzeta? Njo, biser naše dežele naj bi Lah razdejaj?

Tam gori v svetišču pred Marijinim altarjem so že molili vsi izmed nas. Nikjer nam ni bilo tako prijetno kot tedaj, ko so nam v cerkvi svetogorski prošnje silile iz srca, same, iskrene in tako prešinjene žive zavesti, da jih Marija v nebesih sprejema in blagoslavlja! In ta kraj svetih spominov in tolikih milosti naj bi nam sovražnik razrušil? Srce se nam upira, ko mislimo na

to in le ena globoka molitev nam kipi proti nebu: Bog ohrani nam preljubo svetišče; Marija čuvaj nad njim!

Bili so že boji za naše lepe krajin. Že pred štiristo leti so hoteli pohlepni Benečani zavzeti našo Goriško. V srditih bitkah se je prelivala kri ob Soči, na Krasu, tja do Vipave. Toda cesarja Maksimilijana hrabre čete so vrgle Lahe nazaj. Naša Goriška in mi goriški Slovenci smo ostali pod Habsburžani, združeni z ostalim slovenskim rodом. Sto let pozneje so se boji ponovili. Benečani so koncem l. 1615. zopet udrlj v naše raje, hoteli zasesti Gradsko ter pustošili, kamor so prišli. Dve leti je trajala ta vojska. Toda Lahi so se morali umakniti, ne da bi bili kaj dosegli. Le zavest je prešla v naše ljudstvo, da bi pod Lahom naše življenje bilo uničeno.

Sedaj se stari poskus zopet ponavlja. Samo da ni bil nikdar prej tako silovit in krivičen kot sedaj. Tudi v prejšnjih časih je Lah le po krivici silil v naše kraje, toda kazal se je vsaj vedno kot našega nasprotnika. Sedaj pa se je cela desetletja hlinil zaveznika in prijatelja; in ko je z našo pomočjo postal velik in močan, nam v uri največje nevarnosti hrbet obrača in nas izdajalsko napade! Sramotna podlost je to, pravi sam maršal nadvojvoda Friderik; sovražnik je to, ki plačuje dolgoletno zvestobo s sramotnim izdajalstvom! Njegova vojska je sramotni vpad za našim hrbtom.

To je sovražnik, ki bruha sedaj na nas pustošenje in bedo in ki nam hoče razrušiti preljubo svetišče na Sv. Gori. Hoče nam vzeti najdražje, kar imamo! Že sedaj se nam nudijo grozni prizori, ker s trepe-

tom v srcu moramo gledati, kaj verolomni izdajalski sovražnik naše monarhije in našega rodu namerava s srcem naše dežele, s svetogorskim Marijinim svetiščem. To dela sedaj. Kaj bi pa šele pozneje počel, če bi namene svoje zahrbnosti in verolomstva pričel pri nas uresničevati? Kaj bi počel s cerkvami po naših rodni vseh; kaj bi počel z našim jezikom in z našo mladino po šolah?

Da s trepetom se oziramo na Sveto Goro, ki jo sovražnik oskrinja, a prepričani smo, da nam svetišče ne zavzame nikoli. Devica mogočna kakor vojskine čete boje mesto, na katerem si je ukazala hišo postaviti, čuvala, kakor jo je čuvala v prejšnjih viharjih! Mi pa idimo v cerkve, kakor je ob začetku sedanje vojske sam nemški cesar pozval svoje ljudstvo, da molimo k Bogu in prosimo blagoslova na naše hrabre vojaše in našo domovino! Zmaga bo naša gotovo!

Še nekaj iz Przemysla.

Krakov, 11. junija. »Glos Narodu« poroča: Pred predajo trdnjave so se vsem uradnikom izplačale plače do konca maja. Začasa ruske invazije je bil mestni guverner general Efraimov, ki je pa bival večino v Jaroslavu. Okrajni voditelj je bil general Kiriakov, in trdnjanski poveljnik general Artamanov. O vojnih dogodkih je bilo prebivalstvo le slabo poučeno. Le ko se je Italija obrnila proti Avstroogrski, so ruske oblasti dale nabiti italijansko vojno

napoved. Tukajšnja gimnazijo so Rusi zaprli, ker se je ravnatelj Bojarski branil, da bi vodil zavod dalje kot rusko vzgojevalnico. Začasa obleganja si je stekel okrajni glavar dr. Zeleski, ki so ga Rusi odpeljali, velike zasluge za prebivalstvo. On je bil tudi, ki je ustanovil ljudske kuhinje za ljudi, ki so ostali brez sredstev. Značilno je, da je dal guverner Efraimov članom neke kmečke deputacije, ki je prišla prositi, da bi se ji podelila zapuščenca poljska zemljišča, naložiti toliko udarcev z nagajko, koliko hektarov zemlje so hoteli imeti. Kakor v druge kraje je prišel tudi v Przemysl »delegat« petrogradske akademije znanosti Šmurlo ter dal zlasti vse privatne zbirke spraviti v Petrograd, baje zato, da bi se ne razvleklo. Vse dragocene zbirke poljskih zasebnikov so bile odpravljene v Petrograd in so najbrže za zmerom izgubljene. Nepreračunljivo škodo ima tudi grško-katoliški stolni kapitel, čegar dragoceni staroliturgični predmeti so bili uplenjeni. Na isti način so se izgubile dragocene umetniške zbirke družine kneza Sapiehe iz Krasiczyna. V okolici Przemysla so Rusi posekali gozd pri Krasiczynu v dolžini 10 km. Stari grad kneza Sapiehe, renesančna stavba iz začetka 16. stoletja, je bil težko poškodovan in oplenjen. Eden grajskih stolpov se grozi podreti. Krasni park je docela opustošen. V velikem gradu so Rusi večkrat prirejali »beneške noči« in druge gostije v družbi zloglasnih dam, ki spremljajo ruske častnike. Kraj Dynov je istotako uničen, ravnotako veliko posestvo grofa Krasicekega v Bachorzah in grad grofa Skrzynskega istotam.

sedanjo mednarodno krizo priznava vlada potrebo, da se ohranijo in izpopolnjujejo oborožene sile na kopnem in na morju, ki jamčijo narodu njegovo skupnost in njegove pravice. Napoveduje se izprememba volilnega reda po načelu proporca, izprememba državne uprave, izboljšanje financ, povišanje bogastva dežele, skrb za delavstvo in za kruh.

VOLITVE NA GRŠKEM.

Solun, 15. junija. (K. u.) Izid volitev je v mestu in okraju za vlado ugoden.

ZDRAVJE GRŠKEGA KRALJA SE BOLJŠA.

Atene, 14. junija. (Kor. ur.) Kraljevo zdravje se trajno boljša. Stanje rane je dobro.

Vojska z Italijo.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Pri Plaveh nad 1000 Italijanov mrtvih. — Nov napad tam zopet odbit. — Italijani ob Soči ne morejo prodreti.

Dunaj, 14. junija. Uradno razglašajo: V boji pri Plaveh je pustil sovražnik, kakor se je sedaj dognalo, preko 1000 mrtvih in zelo veliko ranjenih pred našimi postojankami. Včeraj so naše čete pozno zvečer odbile nov napad kakor vse prej. Italijani niso mogli na fronti ob Soči nikjer prodreti. Na koroškem in tirolskem obmejnem ozemlju se ni dogodilo nič bistvenega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Boji ob Soči in na Krnu.

»Frankfurter Zeitung« ima sledeče podrobnosti od italijanske meje.

Zavzetje neutrjenega mesteca Gradiške je v Rimu prvi naznanil nek igralec pri gledališki predstavi. Občinstvo je burno ploskalo. Godba je zaigrala kraljevo in Garibaldijevo himno. »Corriere« poudarja, da stoji Gradiška na desnem bregu Soče, 10 km od Gorice in je trdno v italijanski posesti. (Gradiška stoji na furlanski strani pred našo bojno fronto in zasedenje neutrjenega mesta ni noben poseben uspeh. Op. ur.)

Cadorna omenja v svojem poročilu, da so avstrijske čete na Krnu hotele obkoliti Italijane. Ker poročilo nič ne govori o boju, ampak samo pravi, da so obkolitev preprečili, tedaj smemo soditi, da se ne da nič slavnega poročati o bersaglierih, ki so se tam bojevali.

»Devin — porušen.«

»Slovenski Narod« od 12. 6. 1915 piše pod gorenjim naslovom: »Devinskega gradu, te slovenske postojanke ob jezikovni meji, tega starodavnega branika Slovenstva proti Italijanstvu, ni več.« Bodi pomirjena slovenska javnost, do sedaj, ko pišem to poročilo, stoji devinski grad in Devin kljub dvakratnemu budemu topovskemu obstreljevanju cel in nedotaknjen. — Devinski grad je res dobil štiri krogle v svoja stara rebra, toda stara kraška kost se za take malenkosti niti ne zmeni. — Če je pa pogledala kaka laška krogla tudi v devinske kuhinje, naj vé, da si privoščimo avstrijski Devinci poleg polente tudi brodet kljub italijanskim šrapnelom. —

— Mi gledamo v bodočnost z mirno dušo.

ker zaupamo v božjo Previdnost in v bogate izkušnje avstrijske armade, da nam bodo ohranili Devin, »to slovensko postojanko ob jezikovni meji, ta starodavni branik Slovenstva proti Italijanstvu«. Slovenski listi pa naj laškim lažljivim poročilom ne nasedajo.

Laški slikar Aristide Sartorio kot vojni ujetnik v Gorici.

»Neues Wiener Journal« je prejel od svojega zasebnega dopisnika iz Gorice sledeče poročilo: Dne 2. junija je pridrvel

pred tukajšnjo rezervno bolnico »Rdečega križa« neki avtomobil, iz katerega so prinesli nekega ranjenega laškega častnika. To je bil Aristide Sartorio, katerega umetnine krase novo italijansko parlamentarno zgradbo, v katerega sijajnih dvoranah so Salandra in tovariši svoja zvesta zaveznika na tako sramoten način izdali. Razorožen je Sartorio, katerega slike so na beneški umetniški izložbi pred tremi leti našle zasluženost priznanje in pohvalo.

Potem ko so se zdravniki z največjo skrbjo pobrigali zanj, sem našel kot član bolniške uprave naslednje jutro priložnost, da govorim z umetnikom, da mu izrazim svoje sožalje in da ga vprašam za njegove želje z ozirom na hrano itd. — Taki smo mi barbari!

Še pred nekaj urami bi ga bil kot našega sovražnika brez usmiljenja, ne da bi trenil z očesom, ustrelil, sedaj leži brez moči pred menoj, bolan, ujet, ter gleda njegovo modro oko vprašajoče name. . . V tem stopa sovražnik v ozadje in prihaja človek do svojih pravic.

Sartorio napravi na človeka zelo simpatičen utis. Nežne črte okoli njegovih ust, njegove modre oči, rdeče-zlati lasje dajo sklepati, da je nemškega pokolenja. Za svojo starost — 47 let — se izvrstno drži. Kot rezervni poročnik je prijezdil dne 2. junija pri rekognosciranju v L. pri Gorici, kjer je njegov konj zašel v močvirje. Samo en strel naše straže — in že je bila krogla v desnem bedru sovražnega poročnika. Nehote se je v meni pojavilo čustvo zadovoljstva, ker je njegova umetniška roka ostala nepoškodovana. . . Naš rezervni poročnik Franc Ravenegg ga je ujel in obvezal. Sartorio pripoveduje ves ginjen, kako lepo se z njim postopa in kako plemeniti so naši ljudje.

Z ozirom na njegovo rano sem hotel pretrgati pogovor, ali Sartorio pripoveduje s svojim živahnim načinom in čistim toskanskim narečjem naprej in ne preneha hvaliti in se zahvaljevati našim zdravnikom, našim bolničarkam in drugemu osebju; tudi postrežba v bolnici da je taka, da se je boljše ne more niti misliti. Pripovedoval mi je o svoji pokojni ženi, ki ni doživela grozovitosti vojske, in spominja se z veliko očetovsko ljubeznijo svojega edinega otroka, svoje lepe Angioline.

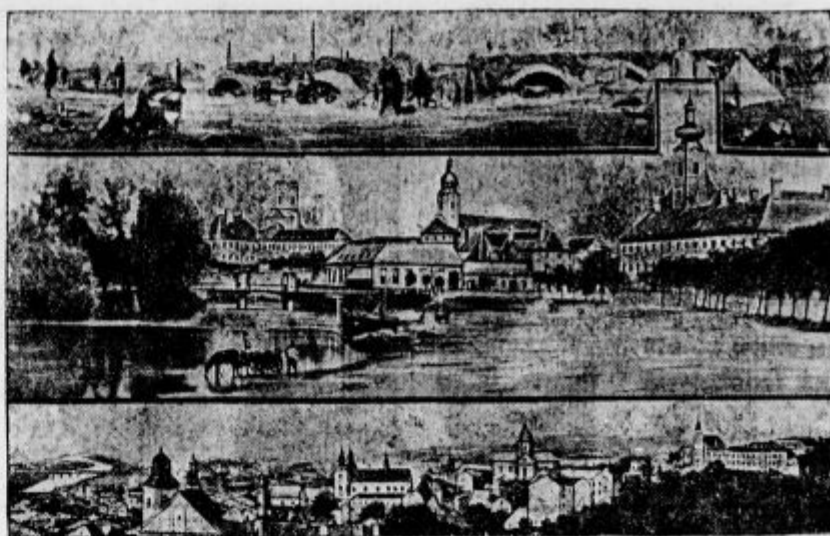
V najbližji bližini mesta grme topovi, ki mečejo smrt in uničenje na sovražne postojanke. Solnce sije v vsej svoji lepi krasoti in se ogleduje z žarkimi in lepimi barvami v valovih modre Soče. Žalostno gleda Sartorio v ono smer, odkoder se sliši zamolklo grmenje topov, in zašepeče: »Povera gente! — Ubogo ljudstvo!« Stisnem njegovo fino roko in se poslovim.

Italijansko-francoski vojni načrt.

Lugano, 15. junija. Načelnik italijanskega generalnega štaba Cadorna je z Joffrejem izdelal nov vojni načrt proti monarhiji. Za Francosko pripravljene čete bodo poslali na avstrijsko mejo.

Cadorna o svojih skrivnostnih pripravah.

Lugano, 14. junija. Italijanski načelnik generalnega štaba komentira dejstvo,

Przemysl.

(S sliko.)

Slika zgoraj: Zemeljske utrdbe Avstrijcev pred Przemyslom v velikem obse-

gu. V sredi: Del notranjega mesta pri mestni hiši. Spodaj: Razgled na Przemysl; na levi strani reka San.

da so izostala podrobna poročila, s tem, da so za uspešno ofenzivo potrebne velike predpriprave, o katerih je treba molčati. S predleti je lahko zadovoljen. (Kdo? Italijani ali mi? Op. ur.)

Predrzni mejni boji.

Inomost, 13. junija. »Tiroler Soldatenzeitung« poroča o predrznih mejnih bojih naših vojakov. Na prelazu Lago Scuro je naša smuška patrulja nenadoma napadla prodirajočega sovražnika in mu je povzročila težke izgube. Na prelazu Ponale je mala tirolska patrulja krvavo odbila desetkrat močnejšega sovražnika. Na prelazu Paradiso je napadal bataljon alpinov, toda Tirolci so ga zagnali daleč nazaj. Italijani so imeli preko 100 mrtvih ali ranjenih med njimi poveljnika in štiri častnike in precej ujetnikov. Naših je bil samo eden mrtev. Ustrelil ga je laški ranjenec ko mu je naš hotel pomagati.

Vojaške sanje Italije.

Curih, 13. junija. Vojaški sodrujnik turinške »Stampe« razlaga, da se Italija ne sme zadovoljiti z zasedenjem neodrešene ozemlja, ampak če si jih hoče zagotoviti, mora sovražno vojsko poraziti in zasesti glavno mesto sovražnika. Zahteva je nekoliko čudna, toda zgodovina uči, da je kaka država le tedaj popolnoma premagana, če se ji narekuje mir v njenem glavnem mestu. Jasno je tedaj, da mora italijanska ofenziva začeti s trikrat večjo silo, ker se Avstriji lahko opirajo na trdne točke. Italija mora tedaj ob Soči zbrati najmanj en milijon vojakov, da prodré z ofenzivo, ker bi drugače znalo na tem bojišču nastati neko ravnotežje.

(Izmed vse italijanske armade bodo prišli na Dunaj morda samo oni, ki pečejo maroni, pa še ti kvečjemu šele po miru. A še to je neverjetno, ker dunajski župan bo dal tudi za take stvari prostor samo Avstrijcem. Op. ur.)

Italijanski zločinci na bojni črti.

Lugano. Sodnik Avelone predlaga, naj rehabilitirajo vse tiste zločince, ki bi se odlikovali pred sovražnikom.

Kako se obnašajo Italijani nasproti svojim sorojakom.

Dunaj, 13. junija. (K. u.) Iz vojnega poročevalskega stana se javlja: Na kakšen način se vojujejo Italijani v obmejnih pasovih naših dežel, kjer prebivajo njihovi soplemenjaki, kažejo naslednji dogodki: Med kraje, ki leže neposredno na italijanski meji in pred našimi brambnimi postojankami, vsled česar so se izpraznili, spada tudi mala vasica Casotto v dolini Artika. Že 27. maja je proti popolnoma nebranjenu kraju prodirala italijanska pehota, močna približno eno stotnijo. Ob enem je tudi italijanska artiljerija otvorila ogenj, ki je poškodoval osem hiš. Brez vzroka je sedaj jela streljati v vas tudi italijanska pehota, pri čemer so bile ranjene ženske Kat. Munaci, Ana in Ester Sterchele in Massima Sortori. Ko so Italijani dospeli v vas, so začeli nemudoma pleniti, kar se je ob vseh poznejših obiskih ponavljalo. Pri tem niso delali nobene izjeme in niso jemali le predmetov, ki so jih rabili za izpopolnitev svoje opreme, marveč so oropali vse, kar se jim je kakorkoli zdelo, da ima kako vrednost. Tudi gostilno Luke Sortori, čegar oba sinova sta že jeseni dezertirala v Italijo, so Italijani ravno tako oplenili in opustošili, kakor imetje cesarju zvestega prebivalstva. A veselje Italijanov je imelo biti le kratkotrajno; kajti ko so čez nekaj dni se zadnji prebivalci, ki so bili še vstrajali v Casottu, pribežali k nam, je naša artiljerija otvorila ogenj na vas in jo dodobra očistila italijanskih čet. Ti dogodki kažejo, kako prav je imel italijanski zgodovinar Molmenti, ki je nedavno pisal v »Corrieru della Sera«, da se italijansko prebivalstvo v Avstriji manj raduje nad vojno, nego se v Italiji misli, da so je marveč vojni dogodki prestrašili in zmedli.

Lahi iščejo zaveznikov.

Lugano, 9. junija. Če beremo laške liste, vidimo, da imajo skoro vsi isto vsebino; najrazličnejši pisatelji, od Rastignac-a,

znanega feljtonista »Tribune«, začeni do zadnjega mazača pišejo vsi isto: o izkazih darov za rodbine vojakov, o hrabrosti vojakov itd. Največji del listov se peča z Balkanom: kaj bodo naredili Rumuni? Kaj Bolgari? Kaj naj storimo, da jih pridobimo? Sicer pa pišejo le o zmagah entente na celém svetu. Rastignac piše v »Tribuni«: Belgija pripravlja za Nemce nov Waterloo. Barone piše v »Preparazione«, da je zvezna strategija v Galiciji zgolj pesek v oči. Izguba przemyslske podrtije je brez pomena. Zaradi nedostatnih železnic ne more Rusija svojih silnih mas vedno tam uporabiti, kjer bi jih rada; ravno zaradi teh mas je pa za Rusijo vse eno, če zmagata ali pa ne; ona ostane vseeno silovit nasprotnik in pripravlja avstro-nemškemu armadam strašno usodo. Londonski poročevalec »Secola« piše: Britski lev se je zbudil. Splošna vojaška dolžnost je pred vrati. To je najlepša zmagava zaveznikov.

Zanimiv je članek senatorja Molmentija v »Carrieru«, ki je pa tiskan čisto drobno. Tam pravi: »Prebivalstvo avstrijsko-laških dežel ni ravno navdušeno za Italijo, ampak celo preplašeno vsled laškega prodiranja. Avstrijsko gospodstvo jim je omračilo razum. Upajmo, da bo dobrota laških vojakov premagala vse ovire.« — Promet z Benečijo je zopet tvorjen. — Brezlično brzojavljenje je prepovedano. Vse tiskovine morajo 3 ure predno izidejo v cenzuro.

Uničenje golobov v Tridentu.

Inomost. Mestni uradni oskrbnik je po naročilu vojaške oblasti ukazal, naj se uničijo v Tridentu vsi golobi, ki so last zasebnikov. Vsak sme golobe loviti.

»Citta di Iesi«.

Rim. (Kor. ur.) Mornariški zrakoplov V/1 so imenovali »Citta di Iesi«.

Duhovniki v italijanski armadi.

Lugano. (Kor. ur.) »Giornale d'Italia« poroča, da se nahaja v italijanski armadi 18.000 duhovnikov in redovnikov, le 700 med njimi so vojaški kaplani, 1000 jih služi v saniteti, vsi ostali so pravi vojaki in podvrženi službi v armadi. Papeževi nobel gardisti so že deloma v bojni črti ali pa še čakajo, kam da morajo odriniti.

Italija in pravno varstvo Avstrijcev.

Lugano, 13. junija. Zbornica italijanskih odvetnikov je v posebni vlogi na vlado zahtevala, da se takoj odredi sledeče: Avstrijski ali ogrski državljani ne sme pred italijansko sodnijo niti sam niti po pooblaščenju do nadaljnjega, najmanj pa do 60. dneva po sklepu miru, voditi kake pravde, napravljati kako notarsko listino ali obnavljati hipoteke. Viseče pravde in obstoječe pogodbe se ustavijo. Isto velja za pripadnike tujih držav, ki stanujejo v Avstriji. Ravno do tistega dne je tudi prepovedano pod kaznijo plačati Avstrijcu ali Ogru ali kaki osebi v teh državah. Pač pa sme dolžnik sodno položiti denar pri depozitni blagajni. Advokati predlagajo, naj se ta določila razširijo tudi na Nemčijo, čeprav še ni v vojnem stanju z Italijo, da ne bo italijanski denar mogel po ovinku preko Nemčije v Avstrijo.

Proti italijanskemu davčnemu sistemu.

Lugano, 15. junija. (Kor. ur.) V Genovi izhajajoči list »Lavoro« objavlja nek dopis z avstrijskega obmejnega ozemlja, v katerem se izvaja, naj Italija nikar ne izsesava prebivalstva z italijanskim davčnim sistemom, marveč naj pusti veljati obstoječi davčni sistem in pridrži avstrijske cene.

Kdo je izdajalec domovine.

Rim. (Kor. ur.) »Tribuna« priporoča, naj dvigne navdušenost italijanskega naroda sledeče: »Kdor širi neugodne vesti o naših bitkah, kdor le dvomi o naši zmagi ali o velikih težavah in o uničevalnih rizikih našega slavnega podjetja, se proglasi za izdajalca domovine.«

Neapeljski župan odstopil.

Lugano, 15. junija. (Kor. ur.) Neapeljski župan in mestni svet sta odstopila, ker je vlada silila, da umetno delajo razpoloženje za vojsko.

ZMAGE V GALICIJI.

(S sliko.)

Naša slika nam predstavlja prizore iz zmagovitih bojev pri Przemyslu in pri Stryju. Zgoraj: Avstrijski častnik zaslišuje

ruske ujetnike. Spodaj: Avstrijske sestre strežnice gredo v službo v nekem gališkem kraju ob reki San. Sredi: Slika generala Linsingena.

Tirolski italijanski poslanci proti Italiji.

Inomost, 14. junija. (Kor. ur.) Južnotirolski deželni poslanci so se predstavili tirolskemu namestniku, da v imenu svojih volilcev in, kar so izrecno izjavili, v imenu ogromne večine prebivalstva italijanskih Tirol izrazijo udano zvestobo cesarju, cesarski hiši in monarhiji. Poslanci so naglašali, da zelo obžalujejo nezvesto postopanje slabo poučene italijanske vlade, ki se je pustila po svobodomiselnosti zapeljati v to vojsko brez vsakega pravnostnega temelja pod napačno pretvezo, češ da gre za oprostitev, dasi jo za to južnotirolski narod nikdar ni pozval, marveč nasprotno vedno čisto jasno odklanjal. Poslanci so prosili namestnika, naj sporoči prestolu, da goreče žele zmagati našemu orožju in da so neomajno zvesti cesarju in državi.

Poveljnik nemške ladje ujet kot kuhar.

London, 15. junija. »Daily Telegraph« poroča: Na nekem v Gibraltar došlem italijanskem parniku so aretirali tri Nemce, med njimi poveljnika v Ameriki internirane nemške pomorske križarke »Princ Eitel Friderik«, ki je bil na parniku za kuharja.

Na Balkanu.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.****Odbit črnogorski napad.**

Dunaj, 14. junija. Uradno razglasa: Južno od Avtova je naša bojna straža po kratkem boju odbila napad približno 200 črnogorcev. Sicer je položaj na južnem bojišču neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

× × ×

Avto va c je mal kraj v Hercegovini, ki je kakih 5 km oddaljen od severovzhodne črnogorske meje.

POLOŽAJ V SRBIJI.

London, 12. junija. »Times« poročajo, da vlada v Srbiji veliko vojaško delovanje. Širijo se govorice o novi splošni ofenzivi. Glavni stan pa molči. Zdravstveno stanje se je izredno izboljšalo in legar razsaja le v neznatni meri. Tudi kolera se ni pojavila.

KONEC EPIDEMIJE V SRBIJI.

Berlin, 11. junija. »Preussische Kreuzzeitung« izve iz Niša, da so epidemije v Srbiji skoraj popolnoma ponehale. Sicer se pripeti tu in tam še kak slučaj pegastega legarja, a bolezen je vedno lahka in nevarna.

SPOR MED SRBI IN ČRNOGORCI.

Sofija, 14. junija. (K. u.) Došla poročila javljajo, da so nastala med Srbi in Črnogorci radi Albanije velika nesporazumjenja. Črnogorci so baje zagrozili, da se pridružijo Albancem, če bi prodirali Srbi proti Skadru.

ALBANIJA.

Franc Seiner izvaja v »Neues Wiener Tagblattu«: V Atenah pozorno slede, kar počenjata Italija in Srbija v Albaniji in bodo poizkusili prehiteti Italijane s tem, da zasedejo Berat in zaledje Valone. Ker tudi v Belgradu Italiji ne zaupajo, bodo kmalu vse balkanske države vznevoljene proti Italiji.

Lugano, 12. junija. Najbrže po uradnem naročilu svari »Corriere della Sera« Srbijo pred trajnim zasedenjem albanskega ozemlja. Italija tega ne bo nikdar priznala in posebno Drača ne dovoli. Tudi italijanski zavezniški stoji na tem stališču.

Chiasso, 12. junija. Albanci so opustili obleganje Drača in so odšli v smeri na Skader. Essad paša pa jim upa pot zapreti. Prišel je s svojimi četami v Tirano, kjer so ga Srbi po bratovsko pozdravili. Drač je menda precej trpel vsled albanskega obstreljevanja.

RUMUNIJA.

Lugano, 1. junija. »Berliner Tagblatt« poroča: V Rimu se širi prepričanje, da Rumunija ne bo nastopila, kar je že razvidno iz besed Filipescu, ki je rekel, da intervencija Rumunije ni več tako gotova kakor pred dvema meseci. »Idea Nazionale« je dobila iz Aten vest, da so rusko-rumunska pogajanja res ustavljena. Rusija na noben način neče odnehati glede Banata in Črnovic.

RUSKI GLAS O BALKANSKEM VPRAŠANJU.

Kodanj, 14. junija (K. u.) »Rječ« z dne 6. t. m. piše: Čas je, da se otresemo srbskega vpliva in da priznamo, da je nujno potrebno, da se popravi bukareška krivica.

BOLGARIJA IN TURČIJA.

Budimpešta, 13. junija. »Az Est« poroča iz Sofije o pogajanjih med Turčijo in Bolgarijo. Turčija naj bi gotove kraje odstopila Bolgariji. Upati je, da bodo pogajanja imela popoln uspeh.

Vojska z Rusi.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.**

Ruska bojna črta vzhodno od Jaroslava predrta. — 16.000 Rusov ujetih. — Napredovanje proti Dnjestru. — Ruski napad pri Zaleszczykiah krvavo odbit.

Dunaj, 14. junija. Uradno razglasa: Zvezne armade v srednji Galiciji so včeraj vnovič napadle.

Ruska bojna črta vzhodno in jugovzhodno od Jaroslava je bila po ljutem boju predrta in sovražnik z najtežjimi izgubami prisiljen, da se je umaknil. Od današnje noči se Rusi tudi pri in južnovzhodno od Mosciske umikajo, 16.000 Rusov je bilo včeraj ujetih. Boji južno od Dnjestra se med tem še nadaljujejo. Pri Derzowu južno od Mikolajova so naše čete krvavo odbile štiri močne napade. Sovražnik je končno v begu izpraznil bojišče.

Severozahodno od Zurawna prodira jo zavezniški proti Zydaczowu in so včeraj po težkih bojih osvojili Boguzno. Naš napad uspešno napreduje tudi severno od Tlumacza. V roke naših je padlo veliko ujetnikov, katerih število še ni dognano. Rusi so severno od Zaleszczykov napadli po 11. uri ponoči v 3 km široki bojni črti v štirih vrstah. Ta napad množic se je izjalovil z velikimi izgubami za sovražnika v ognju naših čet.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.**Velik uspeh Mackensenove armade.**

Berolin, 14. junija. Uradno razglasa: Armada generalnega polkovnika Mackensena je v širini 70 km iz svojih postojank med Czerniawo (severozahodno od Mosciske) in Sieniawo podvela napad. Sovražne postojanke so bile na celi bojni črti z naskokom zavzete. V naše roke je padlo včeraj 16.000 ujetnikov. Napadi čet generala Marwitz in generala Linsingena tudi napredujejo.

Blizu Eucowimija severozahodno od Šawl smo vzeli nekaj sovražnih postojank, 3 častnike in 300 mož. Južnovzhodno od ceste Mariampol-Kowno so naše čete v naskoku vzele sprednjo rusko črto in ujele 2 častnika in 313 mož.

Najvišje armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

(»Berliner Tageblatt«.)

Petrograd, 9. junija. Veliki generalni štab javlja: Pri Šavlih nas je sovražnik trdovratno napadal v smeri na Bubis, potem ko je dobil ojačenja in ko se je ustalil v utrjenih postojankah, 7. junija smo to vas izpraznili in smo se zbrali v novi postojanki pred Šavli. Ob dolenji Dubisi je naše prodiranje povoljno napredovalo.

Na levem bregu Visle severno od Rave so Nemci izkoristili ugoden veter in so poskušali naše čete zastrupiti z dušičnimi plini.

V Galiciji traja dalje trdovraten boj ob levem bregu reke Wisnizje. Tam je potisnil sovražnik naše čete 6. junija nazaj. Vkljub temu smo pri protinapadu ujeli 2000 mož.

Ob dnjestrski fronti so bili 6. in 7. junija boji med rekama Tismienico in Lukvo. Sovražnik je brezuspešno napadal naše postojanke na desnem bregu Dnjestra med Ugarsbergom in Zidaczowom. Pri Zidaczowu smo ujeli 300 mož, med temi 6 častnikov in vzeli smo 2 strojni puški. Pri Zurawnu so prodrli sovražniki, ki so dobili ojačenja, v gozdu do železnice. Na desnem bregu Dnjestra so zašli Nemci pri vasi Sivla v zasedo. Obsipali smo jih s krogliami in jih uničili z bajonetom. Okrog 200 Nemcev smo pobili, nekaj ducatov pa ujeli. Med Sivko in Lukvo smo odbili sovražen napad.

Petrograd, 12. junija. Generalni štab javlja dne 11. junija: 10. junija se je posrečilo energičnemu prizadevanju naših čet potisniti sovražno moč, ki je bila pri Zuravnu in pri Serepih prešla na levi dnjestrski breg, na desni breg nazaj. Sovražnik je imel težke izgube. V trdovratnem boju smo osvojili 17 topov in 49 strojnih pušk. Ujeli smo 188 častnikov in 6500 mož, Nemcev in Avstrijcev. Med ujetniki je tudi ena cela stotinja pruskih gardnih fizarjev.

Dne 8. in 9. junija smo odbili nemške napade pri Šavlih na obeh straneh jezera Rakievo na široki fronti. Med Orzičem in Vislo je bil v noči na 9. junija in pa naslednji dan hud topniški boj. Na desnem bregu Pilice je poskusil sovražnik 9. junija z neznatnimi silami napad, a bil je odbit in ujeli smo nekaj ducatov mož.

V Galiciji je napadel sovražnik naše postojanke pri Mosziski z veliko močjo. 8. junija ob 5. uri popoldne je začel sovražnik živahno streljati s topovi; streljal je tudi z granatami z dušičnimi plini. Po triurnem streljanju iz topov je pričela pehota napad in prodrla je do naših žičnih ovir, kjer smo 2000 metrov daleč od naših jarkov. Boji ob Dnjestru so se vršili 8. in 9. junija za nas ugodno. Na desnem bregu Dnjestra smo pritiskali na sovražnika na črti Ugarsberg — Zydaczow; tam smo ujeli 2000 mož s 50 častniki in vzeli smo 8 strojnih pušk. Na

levem bregu Dnjestra pri Zuravnu sovražnik ni mogel dalje prodirati; po hudem boju smo ga vrgli nazaj za železnico. Vzeli smo več voz; pri vasi Bukavczowce smo ujeli 800 mož, med temi 20 častnikov.

Petrograd, 13. junija. Generalni štab poroča 12. junija:

V noči na 10. in prihodnje jutro so Nemci po besnem obstreljevanju obnovili svoje trdovratne napade zahodno od Šawl na fronti, ki sega od vasi Sujy in jezera Rakiewo do vasi Emorazky. Ponoči so Nemci večkrat dosegli nekatere točke naših žičnih ovir, toda vedno so bili odbiti in so pustili pred našimi jarki grmade mrtvih in ranjenih. Severno od Šawl je sovražnik oddelek, večinoma konjenica prodirala od zahoda v smeri na Šakmowo.

Na levem bregu Dubise smo začeli od Šawliany do Betygole z ofenzivo proti Nemcem, ki so na tej fronti prodirali in smo 10. dopoldne dosegli znaten uspeh, potem ko smo ponoči z krepkim napadom zajeli 500 mož, nekaj topov, strojnih pušk in drugega plena. Na večer 9. je sovražnik brez uspeha obstreljeval Osovjec.

V Galiciji je sovražnik 9. in 10. nadaljeval svoje brezuspešne napade okoli Mosciske. Ta dva dni smo na desnem bregu Dnjestra prodrli proti sovražniku na fronti med rekama Tysmenico in Siwko in smo ujeli veliko mož, strojnih pušk in drugega materijala. V tej okolici je sovražnik v kritje svojega umikanja poslal proti nam oklopni vlak in pet oklopnih avtomobilov, podpiranih od pehote, toda zelo natančen naš ogenj jih je takoj prisilil k naglemu umikanju. Na levem bregu Dnjestra so se v noči na 10. junij na fronti Golešow-Bukaczowec razvili trdovratni boji za vasi Golešow, Lapčine, Nowochirec, Wišnuwe in Kaszaro. Boji so končali s popolnim neuspehom za sovražnika. Sovražnika smo zagnali čez Dnjester; najhujše izgube je imel pri vasi Wišnuwe oddelek ruske garde, kjer smo zajeli 10 topov in 18 strojnih pušk, in veliko ujetnikov, kakor je že omenjeno v včerajšnjem poročilu.

Sovražne napade dne 9. junija na mostiče pri Haliczu smo zavrnili. Vsled razvitja naših čet na dnjestrski črti višje od Halicza je bilo treba primerno predružit fronto naših čet, ki so zasedle Prut. Pri izvrševanju tega manevra so naše čete, ki so delovale vzhodno od Stanislawe, katerega smo sami prostovoljno zapustili, odbile nemški napad pri Podlugi. Bolj južno v smeri na Otynjio smo pri nekem protinapadu zajeli 1000 mož.

(Primerjaj naša in nemška uradna poročila. Značilno je, da so Rusi morali izpremeniti svojo fronto v južnovzhodni Galiciji. Da so se morale zavezniške čete pri Zuravnu pred rusko premočjo umakniti na desni breg Dnjestra, je razvidno iz včerajšnjih uradnih poročil, ki pa tudi povedo, da so naše čete zopet zavzele Zurawno. Op ur.)

RUSI TAJE SVOJE IZGUBE.

Petrograd, 9. junija. Generalni štab javlja: 28. maja smo določili število aktivnih čet v Galiciji in smo konstatirali svoje izgube od 28. aprila do 28. maja. Število pogrešanih je mnogo manjše kakor to povedo avstrijska in nemška uradna poročila. Če odštejemo število mrtvih in ranjenih od števila pogrešanih, potem število ujetnikov, katero objavljajo Avstrijci in Nemci, ni resnično.

NAŠ CESAR ODLIKOVAL MACKEN-SENA.

Dunaj, 12. junija. (Kor. ur.) Cesar je imenoval generalnega polkovnika Mackensena za drugega imejitelja huzarskega polka št. 10. V svojem lastnoročnem pismu opozarja cesar hvaležno na Mackenseno-ve zasluge, ki si jih je pridobil kot poveljnik hrabre 11. armade v Galiciji.

BEG IZ LVOVA.

Krakov, 12. junija. »Czas« poroča po pripovedovanju oseb, katerim se je zadnji čas posrečilo, da so ušle iz Lvova; da so v zadnjem času, ko je naša ofenziva prodirala dalje in dalje, Rusi dan za dnem v večjem številu bežali iz Lvova. Na kolodvoru vlada strašna gneča, tako da odhajajo vlaki v Rusijo s 6—8 urno zamudo. V prvi vrsti so bile družine ruskih uradnikov, ki so zbežali, njim so sledili ruski trgovci, ki so se bili na nastanili.

RUSKA NASILSTVA V LVOVU.

Berlin. »Vossische Zeitung« poroča iz Petrograda: Rusija se pripravlja, da zapusti Galicijo. V Lvovu so zopet zaprli 18 oseb, med njimi dva odvetnika, tri profesorje, dva zdravnike in tri inženirje in jih izgnali v Sibirijo, ker se niso dovolj radovali ruskih zmag. V Brody so iz Lvova premestili urade za obleko in za živež. Veliki ruski bolnišnici sta zapustili Lvov 14. t. m.

NADALJNA POROČILA IZ JUGOVZHODNE GALICIJE.

Krakov, 12. junija. Listi priobčujejo iz jugovzhodne Galicije, posebno iz Stanislawe, ki je tretje največje galisko mesto in šteje nad 64.000 prebivalcev, nadaljna poročila, ki se med drugim glase: Medtem ko se je svoj čas govorilo, da so Rusi me-

sto, ki leži na ravnini med Zlato in Črno Bistrice, priredili za brambo, so je morali spriči silnega prodiranja zmagovitih zavezničkov zapustiti. Prebivalstvo je moralo začasa druge ruske invazije težko trpeti, zatiranje je bilo še strašnejše in »Ohrana« (tajna policija), ki jo je uredil bivši avstrijski policijski komisar Lukomski, je divjala neomejeno. Namesto razpuščene mestne policije so ustanovili 120 mož močno državno policijo z dvema komisarjema in policijskim mojstrom. Žrtev bojev je postal kolodvor in mnogo poslopij v mestu. Tovarne Mendelssohn, Liebermann, skladišče hipotečne banke, mesta tobačna zaloga, poslopje železniškega ravnanstva in veliko zasebnih stanovanj je bilo oplenjenih. Rusi so ob Dnjestru leželečeste, v čegar bližini se nahajajo predzgodovinske brambne naprave, utrdili in z razglasi pozvali prebivalstvo h kopanju. Tudi južno od Lvova ob Dnjestru ležeči Mikolajew je boja močno utrjen. To mesto je ob zadnjih bojih močno trpelo in je je obiskala tudi kolera, ki je zahtevala veliko žrtev. — V Stryju je bil predkraj Lany uničen. — Pri Popiele blizu Boryslawa so bili Rusi močno utrjeni, a naše čete so jih napadle v hrbtu in porazile; v smeri na Medenice proti Gornjemu Dnjestru bežeči sovražnik je v prostoru med Rychčicami in Medenicami zašel v navskrižni ogenj zavezničkov in bil končno razkropljen. Med tridnevno bitko so kraji Michalowiec, Wroblowice, Slonsko, Litynca in Rolow zelo trpeli. Z umikajočimi se Rusi so iz tega okoliša odšli tudi mnogi, Rusom prijazni kmetje.

ZAKAJ JE PADEL PRZEMYSL.

Kolin. »Kölnische Ztg.« poroča: Neki v Przemyslu ujeti ruski štabni zdravnik se je zelo prostodušno izjavil o ruskih porazih. Topniško strelivo dobavljeno na Japonskem so prepoznali pripeljali v Bukovino in v južnovzhodni Galicijo, kjer so nameravali Rusi prodrati, a smo jih mi ob Dunajcu prehiteli. Ruski zdravnik sodi, da do jeseni Rusi ne bodo mogli prodirati. Najbolj Ruse skrbe Hindenburgovi načrti.

Budimpešta. »Az Est« poroča iz Bukareste: »Universum« poroča iz Sadagore, Mahalle, Bojana in Gogolina se umikajo ruske čete nazaj v Nowosielico. Od tu se vozijo z železnico v Kišenev.

Rusi puščajo povsod le male oddelke, ki naz zadržujejo prodiranje zavezničkov, dokler se veliko rusko umikanje ne konča.

K SMRTI PRZEMYSLSKEGA ŠKOFA CZEHOWICZA.

Krakov, 12. junija. »Nowa Reforma« poroča iz Przemysla, da so ruske oblasti začasa ruske invazije v Przemyslu pokojnemu rusinskemu škofu Czechowiczu prepovedale zapustiti stanovanje ter pred njegova vrata postavile stražo. Vsled teh odredb je bil visoko piletni cerkveni knez tako razburjen, da ga je zadela srčna kap. Na njegovo mesto so poklicali nekega ruskega škofa, ki pa ni imel več časa ne priložnosti, da bi slavil svoj prihod v Przemysl.

RUSKA DUMA SE PREDČASNO SE-STANE.

Pariz, 14. junija. (K. u.) »Temps« poroča iz Petrograda: Potrjuje se poročilo, da se дума sestane pred določenim rokom.

RUSKI REVOLUCIJONARJI NA DELU.

Rotterdam, 13. junija. Iz Rusije poročajo, da so revolucionarji poglani v zrak več smodnišnic. — General Pawlowkow, ki nadomešča generalnega guvernerja grofa Bobrinskega je priporočil večim angleškim petrolejskim producentom, naj zapuste Lvov, da ne bodo v slučaju, če Lvov pade, internirani.

NEMIRI V MOSKVI.

Moskva. (Kor. ur.) Mestni poveljnik je izdal sledeči razglas: Na moskovskih cestah so se pripetili 10. t. m. žalostni dogodki povzročeni po želji prebivalstva, da se prepode svoji tujih držav iz tvornic in iz delavnic. Dogodki so se razvili v resne izgrede. Množica je razbijala okna in oplenila vse trgovine trdk s tujimi imeni. Vsak nered v notranji Rusiji dvigne pogum naših sovražnikov, ojači njih odpor in zavlači našo končno zmagajo. Ruski državljani, spominjajte se tistih, ki se za Vas vojskujejo proti Nemčiji in ne ovirajte jih v njihovi veliki nalogi. Ne pozabite, da oblasti, ki jim je car izročil moč braniti ruske koristi in čuvati domovino proti zlobnim napadom, znajo tudi krotiti množico, ki si neopravičeno prisvaja lastno sodbo. Kot nositelj te moči sem se od dne mojega imenovanja boril proti nemstvu in bom pač znal obvarovati moje očetovsko mesto proti vsem neruskim vplivom, a opozarjam Vas, da ne trpim nobenega odpora proti mojim ukazom in da se poslužim najostrejših odredb proti vsaki nasilnosti, četudi zato, ker moram ščititi lastnino svojcev sovražnih držav.

PROTINEMŠKE DEMONSTRACIJE V MOSKVI.

Petrograd. (K. u.) Iz Moskve brzojavljajo: Delavci nemške tvornice Zindel in Hübner so dne 9. t. m. ustavili delo in so

se podali v stanovanja Nemcev, v katerih so uničevali pohištva in zahtevali, naj iz Moskve vse Nemce odstranijo. Drugi dan so se podali delavci v nemško manufakturo Janillon in Gieradorff, v tvornico Zindel in še v druge nemške tvornice, v katerih so pustošili. Delavci so pozneje korakali po cestah in so pustošili nemške trgovine, skladišča, hiše in stanovanja, pobijali so šipe, uničevali blago in uničili zaloge godbenih instrumentov tvrdke Zimmermann.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Francoski poraz med Lievinom in Arrasom.

Berlin, 14. junija. Uradno poročajo: Na fronti med Lievinom in Arrasom so doživeli Francozi težak poraz. Potem ko je tekom dneva naš artiljerijski ogenj pregnal sovražne čete, ki so bile pripravljene za napad, so proti večeru dvakrat v strnjenih vrstah močno napadli naše postojanke na obeh straneh višine Loretto kakor tudi na fronti Neuville-Rachincourt. Sovražnik smo povsod s težkimi izgubami vrgli nazaj. Vse postojanke so ostale v naši posesti, slabše napade sovražnika ob yerskem prekopu smo odbili. Pehotni boji jugovzhodno od Hebuterne so ostali brezuspešni, sovražne napade v Champagni smo v kali zadušili.

Najvišje vojno vodstvo.

Francoska uradna poročila.

Pariz, 10. junija ob 11. uri zvečer: V odseku severno od Arrasa trajajo artiljerijski boji naprej, vendar jih ovira močna megla. Dodatna poročila o zavzetju Neuville-St. Vaasta konstatirajo, da je bil najbolj severovzhodno ležeči del vasi, kakor tudi od sovražnika zgrajena poljska utrdba od sovražnika z največjo trdovratnostjo branjena. Naša infanterija se je cele pozicije polastila korak za korakom v boju za vsako hišo. Nemci so se umaknili šele v skrajni sili ter so pustili mnogo materijala, med tem en 7.7 cm top in več strojnih pušk v naših rokah. Našli smo v hišah, zveznih jarkih in kletih skoraj 1000 mrtvih Nemcev. V okolici Hebuterne smo odvzeli sovražniku v dnevih 7., 8. in 9. junija šest strojnih pušk. V Champagni je napadel sovražnik pri Beauséjouru naše pozicije z več nego enim bataljonom, a je povsod zavrnjen. Mnogo Nemcev je ostalo mrtvih v tem okraju. Na višinah pri Maasi, posebno pri Epargesu, močan artiljerijski boj, v čigar poteku so naši topovi prisilili sovražne baterije, da so utihnile.

Pariz, 11. junija. Popoldne ob 3. uri. K včerajšnjemu večernemu poročilu je še pristaviti: 1. Novi uspehi v labirintu, kjer smo sovražnika neprestano potiskali nazaj. 2. Nekaj napredovanja vzhodno od labirinta, kjer smo pri Trando ob cesti Arras-Lille vzeli Nemcem nekaj zveznih jarkov. 3. V ozemlju Hebuterne smo svoj dobiček z dne 7. junija razširili in vzeli več jarkov severno in južno od tedanje napadalne fronte. Na tem mestu smo ujeli 100 mož in nekaj strojnih pušk.

Ponoči ob 11. uri. Utrdili smo svoje postojanke pred Neuvilleom in St. Naastom. Pri zbiranju plena, ki še ni končano, smo v razvalinah našli 3 topove, 5 metalcev min, 15 zakopanih in pokvarjenih strojnih pušk, na tisoče ročnih granat, 800.000 patron, 1000 pušk, zažigala, 105-mm granate, veliko zabojev orodja in razstrelil, oprave in živil. Južno od Hebuterne smo si uredili včeraj in danes zjutraj priporjene postojanke pri pristavi Touvent. Ujeli smo novih 150 mož, med njimi bataljonskega poveljnika, in mnogo ranjencev. Več sto sovražnikov je mrtvih. Uplenili smo tudi še tri strojne puške in smo v nemško črto prodrli preko 2 km široko in 1 km globoko. Popolnoma smo odbili krepak sovražni protinapad, ki ga je sovražnik poizkušal danes zjutraj. V ozemlju pristave Quenneviers vzhodno od Tracy-le-Mont, so naše postojanke v neposredni dotiki s sovražnikom trdno urejene. Sovražnik tam danes ni napravil protinapada, ampak se je oglasil samo s topovi. V Champagni pri Beau-Sejourju Nemci niso več napadali jarkov, za katere se je borilo zadnje dni. Jarki so naši.

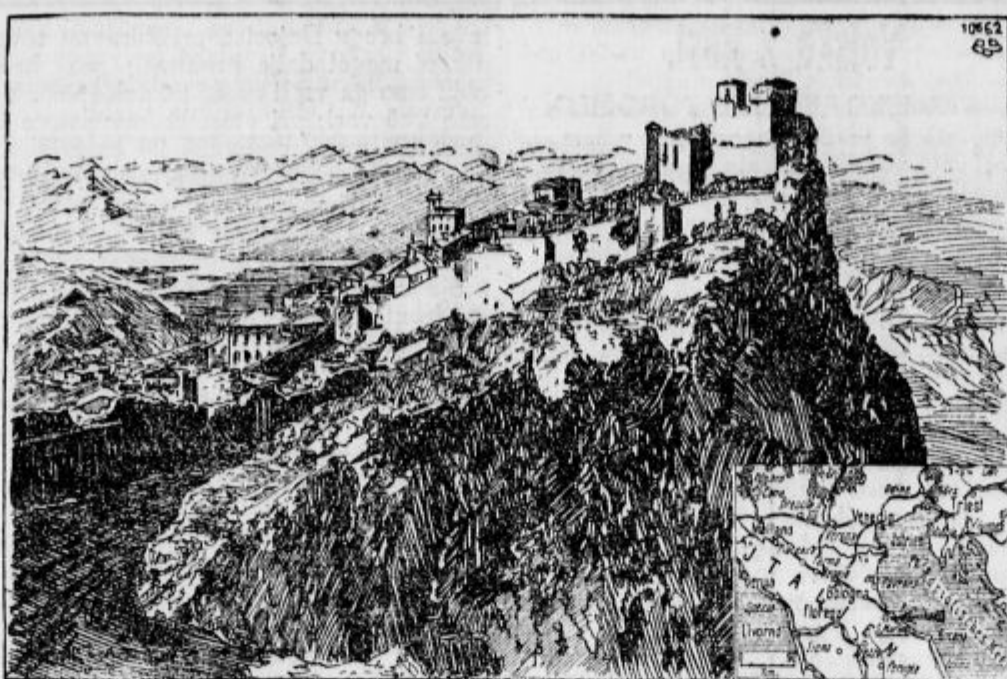
(Primerjaj to poročilo z nemškim! Op. ured.)

Bitka pri Arrasu.

Berlin. Posebni dopisnik »Berliner Tageblatt« poroča iz velikega glavnega stana: Bitka dobro napreduje. Topovi grome skoro brez odmora podnevi in ponoči. Ponoči na 11. junija je artiljerija naravnost zbesnela, le 9. in 10. majnika je bil ogenj tako ljut. Poizkus Francozov, da prodro našo bojno črto se je sicer popolnoma izjalovil, a vojskujejo se zagrizeno in divje naprej. Naše čete od najvišjih poveljnikov do topničarjev delajo z nadčloveškimi silami.

Kardinal Mercier zapleten v malo poulično demonstracijo.

Bruselj. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Kardinal Mercier je bil v četrtek

Republika San Marino v Italiji ima 1000 vojakov.

pred mestnimi vrati v Mechelnu zapleten v poulično demonstracijo, ki je dovela do lahkega nastopa z nemško stražo. Kardinal se je hotel podati v Bruselj in je prišel peš, sledilo mu je več sto oseb. Šel je mimo nemške straže. Po predpisu so ga vprašali za izkaznico, straža ni mogla tebi nič meni nič dopustiti, da bi bila korakala taka množica. Neki duhovnik, ki je spremljal kardinala, je ugovarjal proti pravilnemu postopanju vojakov in ker so odrivali množico. Kardinal in nekaj njegovih spremljevalcev je smelo iti skozi vrata. Zunaj mesta je vstopil kardinal v kočijo, ki mu je prišla naproti iz Bruselja in se je peljal naprej. Dogodek se je pripetil, ker v Mechelnu vsled zdaj že končane stavke v železniških delavnicah ne smejo voziti v mestu vozovi.

Odstavljeni francoski generali.

Curij, 13. junija. Odstavljen je francoski general Baquet. Mesto njega je imenovan general Bourgeois. Pravtako je odstavljen general Sainte Claire-Deville, nadzornik oddelka za tehnične študije in poskusne artiljerije. Njegov mesto je dobil general Dumezil.

Skrb za municijo na Francoskem.

Curij, 13. junija. Francoski ministrski predsednik Viviani je v torek obljubil vojni komisiji senata, da se bodo vsi delavci vojne industrije takoj poslali s fronte v tovarne nazaj.

Za delo v arsenalih v Angliji se je prijavilo več delavcev, kolikor jih potrebujejo.

London, 14. junija. (Kor. ur.) Reuter poroča: Na poziv, da se prijavijo prostovoljno arsenalni delavci, se je prijavilo več delavcev, kolikor jih potrebujejo.

Velika angleška avtomobilna tvornica pogorela.

London, 14. junija. Avtomobilna tvornica »Parc Royal« je pogorela. Ogenj je uničil do 300 avtomobilov.

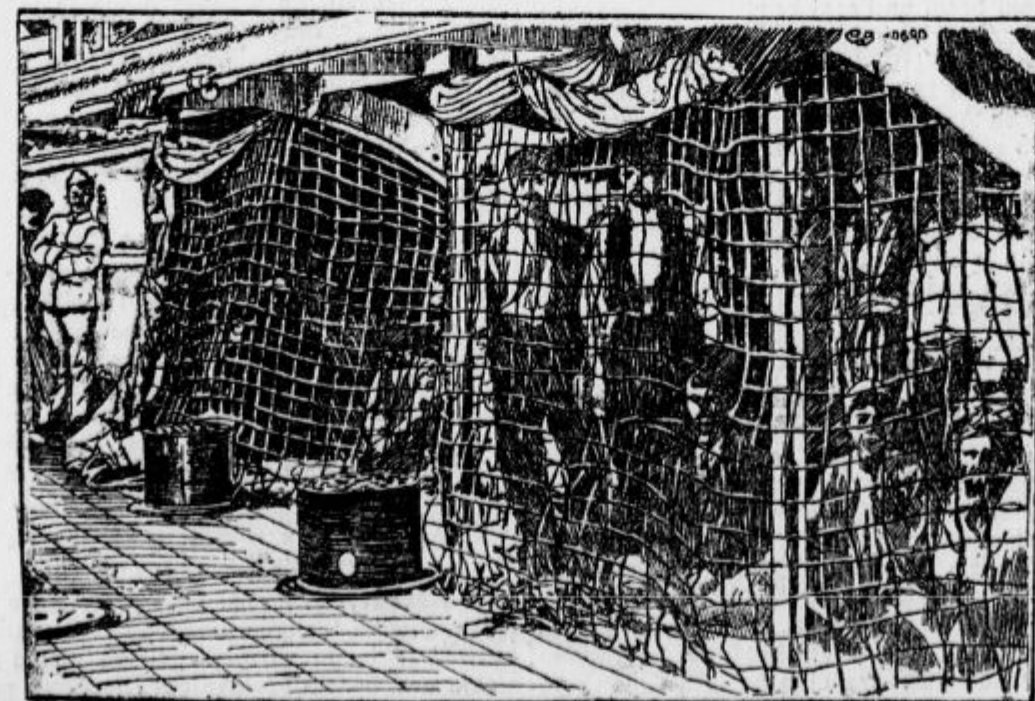
Angleška.

PRED NOVO MINISTRSKO KRIZO NA ANGLEŠKEM.

Genj. »Tribune« poroča iz Londona: V ministrstvu je izbruhnil z ozirom na vprašanje v preskrbi streliva nov resen spor. Lloyd George zahteva, naj za delo v angleških municijskih tvornicah nariče delavce v Ameriki, da se ne omeji Kitchenerjevo novačenje doma. Zastopniki delavstva in vlade gotovo odstopijo, če vztraja Lloyd George na svoji zahtevi.

London. (Kor. ur.) Sklenili so, da bodo v vseh mestnih delavnicah izdelavali strelivo. V poštev pride 100 delavnic.

London. (Kor. ur.) Ministrstvo se je 10. t. m. v posebni seji posvetovalo o delavskem vprašanju. O mobilizaciji delavcev se v kratkem pričakuje najvažnejša odločitev.

Turški ujetniki na krovu angleške ladje.

ANGLEŠKA VLADA ZAHTEVA ZOPET NOVE KREDITE V VIŠINI TISOČ MILIJONOV FUNTOV ŠTERLINGOV.

London. (Kor. ur.) »Times« poročajo: Asquith namerava v torek zahtevati v zbornici, naj dovoli nov kredit v višini tisoč milijonov funtov šterlingov.

AMERIŠKA TOVARNA ZA LOKOMOTIVE IZDELUJE GRANATE ZA ANGLIJO.

Amsterdam, 11. junija. Iz Newyorka se poroča: Povodoma neke sodne razprave o sporu radi plače med nekim uradnikom in upravo velike tukajšnje tovarne za lokomotive Baldwin je prišlo na dan, da se je ta tovarna, ena največjih svoje vrste v Združenih državah, lotila izdelovanja granat za Anglijo. Uradnik je izpovedal, da je tovarna sklenila z Anglijo pogodbo za dobavo 300.000 granat. V tovrstno se je uredila posebna tovarniška zgradba. Med delom od 6. ure zjutraj do 7. ure zvečer ne sme nihče iz tovarne ne vanjo; za ta del tovarne se je uvedla posebna straža.

OBRAMBA ANGLIJE.

London. (Kor. ur.) Munijski minister Lloyd George je izjavil v nekem govoru v Cardiffu: Govoriti nočem o pritisku države, ker je to neprijetna stvar, a umestno je, da opozorimo tiste, ki se boje, da obstoja državna postava, ki pooblašča vlado, da sme tudi v gotovih slučajih nastopiti s silo. Rajši bi pa videl če se delo prostovoljno izvede.

Amerika.

AMERIKANCI ODOBRAVAJO NOTO.

Kodanj, 14. junija. (K. u.) »Berlinske Tidende« poroča iz Newyorka: Amerikanci v splošnem odobravajo stališče note in v njej ne najdejo ničesar, kar bi opravičilo odstop Bryana. V političnih in finančnih krogih splošno sodijo, da ima nota kljub obnovitvi prejšnjih zahtev veliko izhodov za spravljiva pogajanja. Resne nevarnosti, da bi se diplomatični odnosi prekinili, ni.

London, 14. junija. (K. u.) »Morningpost« poroča iz Washingtona: Če Anglija odkloni ponudeno posredovanje predsednika, potem dobi s tem Bryan novo orožje.

BRYAN NASTOPA ZA MIR.

Washington. (K. u.) Bryan je izjavil: Lahko mi je, ker naglašam časopisje, da je sestavljena nota Nemčiji v prijaznih besedah. Nekaj bi se že pridobilo, če bi za vojsko zavzeti časnikarji končno priznali, da dežela ne želi vojske in da bo podpirala predsednika, ki dela na to, da se spor mirno reši.

Razprava proti generalu Dewetu.

Amsterdam. Reuter poroča iz Bloemfontenia: Dne 9. t. m. se je pričela sodna

razprava proti generalu Dewetu. Obdolžen je veleizdaje in da je povzročil vstajo. Dewet je izjavil, da ni kriv veleizdaje, a priznal je, da je kriv vstaje. Po zaslišanju nekaterih manj važnih prič so razpravo odgodili.

Splošna mobilizacija na Portugalskem.

Genj, 15. junija. Predsednik portugalske republike je odredil mobilizacijo vse armade. Angleško poslanstvo v Lizboni stražijo gardisti.

Boj za Carigrad.

PODROBNOSTI O BOJIH PRI SEDILBAHRU IN ARI BURNU.

Carigrad, 14. junija. (Kor. ur.) Iz oficijelnega vira poročajo o bojih, ki so se od 4. do 6. t. m. vršili pri Sedilbahru in Ari Burnu, naslednje podrobnosti: Angleži in Francozi so 4. t. m. popoldne prešli v ofenzivo in se trudili, da podpirajo napad z močno kanonado. Njih artiljerija je izstrelila 6000 granat, med tem ko so se tudi njihove ladje povsod udeleževale, pa iz strahu pred podmorskimi čolni vozile z veliko hitrostjo. Turške čete so krepko odgovarjale na napad. Levo turško krilo je porazilo desno sovražno krilo. Ta dan Angleži in Francozi niso imeli nobenega uspeha in so pustili v turških rokah pet strojnih pušk. Naslednjo noč je sovražnik napadel pri Ari Burnu. Boj je trajal do naslednjega opoldneva. Napad je bil odbit. Turki so vzeli nekaj jarkov sovražniku, ki je imel 3000 mrtvih. V soboto so se boji vršili tudi pri Sedilbahru. Desno turško krilo je prodiralo in zasedlo nekaj sovražnih strelskih jarkov. V nedeljo so turške čete prešle v ofenzivo, ki se je po štiriurni bitki, v kateri so se turški vojniki in častniki zelo hrabro borili, končala z uspehom Turkov. Sovražnik se je umaknil v svoje prejšnje opustojanke. Izgube sovražnika cenijo na 15.000 mož.

ANGLEŠKE VESTI O USPEHIH PRI DARDANELAH.

Carigra, 14. junija. (K. u.) Agencija Milli poroča: Angleži z vsemi sredstvi širijo vest, da so pri Uraku imeli velik uspeh in da so ujeli množico ujetnikov in dobili obilo plena. V resnici se našim prednjim četam zadnji napad ni posrečil in dobile povelje, da se umaknejo. Nasprotno so bili pa močnejši oddelki na drugih točkah poslani na postojanke za hrbtom Angležev.

BOJI PRI SEDILBAHRU.

Carigrad, 14. junija. (Kor. ur.) Glavni stan: Pri Sedil Bahru je bil sovražnik, ki je 11. junija ponoči večkrat napadal naše desno krilo, z izdatnimi izgubami vržen v svoje prejšnje postojanke nazaj.

FRANCOSKI GENERAL PADEL PRI GALLIPOLIJU.

Lyon, 14. junija. (Kor. ur.) »Neuveliste« poroča iz Pariza: Francoski general Caneval je padel v zadnjih bojih pri Gallipoliju.

SULTAN LAHNO OBOLEL.

Carigrad, 14. junija. (Kor. ur.) Uradni list poroča: Selamlık je minuli petek odpadel, ker je sultan na lahkem kataru obolel. Po zasebnih poročilih se je sultanovo stanje zboljšalo.

CESAR VILJEM ODLIKOVAL TALAAT BEGA.

Carigrad, 14. junija. (Kor. ur.) Cesar Viljem je podelil notranjemu ministru Talaat begu železni križ prvega in drugega razreda.

Na morju.

OB AZIJSKEM OBREŽJU SE POTOPILA VELIKA BOJNA LADJA.

Carigrad, 14. junija. (Kor. ur.) Po gotovih, uradno še nepotrjenih zasebnih poročilih se je vsled eksplozije potopila 9. t. m. velika sovražna bojna ladja med otokom Kalymnos in azijskim obrežjem.

ANGLEŽI V SKRBEH RADI PODMORSKIH ČOLNOV.

London. (K. u.) Mornariški dopisnik lista »Morningpost« piše: V krajšem času kakor v enem tednu je bilo uničenih 45 ladij; kar je veliko število. Podmorska vojska se more šele iztrebiti, če se uničijo ladjedelnice, ki izdelujejo podmorske čolne.

ZOPET DVE LADJI POTOPLJENI.

London, 14. junija. (Kor. ur.) »Reuter« poroča: Neka ribiška ladja je izkrčala v Milordhavenu posadki premogarskega parnika »Crown of India« in norveške jadrnice »Bellgarde«, ki ju je potopil nek nemški podmorski čoln.

POTOPLJENA LADJA.

Gri a. (Kor. ur.) Ladjo »Trawle« outu torpediral nek nemški 1.

ALI JE BILA »LUSITANIJA« OBOROŽENA?

Newyork, 11. junija. (Kor. ur.) Reuter poroča: Federal Grand Jury je dala nemškega rezervista Gustava Stahla potem, ko je bil zaslišan kot prič, zaradi suma, da je po krivem prisegel, zapreti, ker je izjavil, da je videl, da so bili na »Lusitaniji« postavljeni topovi.

POSLEDICE POTOPA »LUSITANIJE«. Cincinnati, 15. junija. (Kor. ur.) Nemškega državljana Hardenberga so v zvezi z afero »Lusitanije« zaprli.

Kaj je z izmenjavo za vojno nesposobnih ujetnikov.

Curiah, 14. junija. (K. u.) Kakor poroča »Osservatore Romano«, je imela papeževa iniciativa, da se vse rekonvalescentne vojaške osebe pošljejo v Švico, popoln uspeh. O tem izve »Neue Züricher Zeitung« iz Berna: Konstatira se, da taka poročila pretiravajo dejstva. Gre se za trije: 1. da se zopet prično transporti težko ranjenih, 2. da se sprejemajo za vojno službo nesposobni, na primer turberkulozni in 3. da se sprejemajo ranjenci, o katerih je upanje, da ozdravijo. Glede zadnjih lahko nastanejo za Švico težavna vprašanja, katera je treba dobro premisliti. Da je zvezni svet pripravljen tudi to človekoljubnost z vsemi silami podpirati, ni treba posebej poudarjati, tem manj, ker si švicarska vlada sme prilastiti dober del inicijative. Pogajanja so tedaj že v teku in cele vrste temeljnih vprašanj čaka še rešitve.

PAPEŽ IN VOJNI UJETNIKI.

Lugano, 11. junija. »Corriere della Sera« potrjuje poročilo, da je sv. oče znova interveniral glede izmenjave vojnih ujetnikov.

Razna poročila.

RUSI NEVOLJNI NA FRANCOZE IN NA ANGLEŽE.

Petrograd. (K. u.) »Novo Vreme« piše: Rusko prebivalstvo je zelo nevoljno, ker na zahodni bojni črti le slabo napadajo in ne prodirajo takrat, kadar je sovražnik po operacijah na vzhodni bojni črti oslabljen.

POŽAR V TOULONSKEM ARSENALU.

Pariz, 14. junija. (Kor. ur.) »Petit Journal« poroča iz Toulona, da je izbruhnil v arsenalu požar. Škoda ni velika.

Dnevne novice.

— Cenj. naročnike, dopisnike in inšerente opozarjamo tem potom, da se nam dostavlja pisemska in denarna pošta iz nekaterih krajev z veliko zamudo. Tako smo prejeli danes iz Kranja pismo z dne 7. junija. Cenj. naročila se morejo torej rešiti le z veliko zakasnitvijo, katere pa ni kriva uprava našega lista. Upanje pa je, da bo tudi v tem oziru kmalu bolje.

+ Uradni dnevi deželnega glavarja. Deželni glavar dr. Šušteršič prireja sedaj v nekaterih krajih ob primorski meji uradne dneve, h katerim se vabijo zastopniki občin. Prvi tak uradni dan, o katerem smo že poročali, se je vršil v Vipavi. Danes pa se je vršil uradni dan v št. Petru na Notranjskem.

+ Božja služba za vojake. C. kr. korespondenčni urad poroča: Apostolski vojni vikar škof Bjelak objavlja sledeči razglas vojaški in mornariški duhovščini: Cesar je blagovolil zapovedati, da se tam, kjer se to še ni zgodilo, mora omogočiti

celemu moštvo z rekruti (črnovojniki) da se udeležijo ob nedeljah in ob praznikih božje službe s primernim nagovorom in da naj moštvo poveljstva pozovejo, naj se najgorečnejše udeležijo božje službe.

— Centralna posojilnica v Gorici naznanja, da se tistim njenim vlagateljem, ki so zapustili domače kraje, izplačujejo delni zneski hranilnih vlog pri Zadrugi zvezi v Ljubljani proti predložitvi hranilne knjižice. Zavod v Gorici posluje še naprej.

— Umrla je dne 28. m. m. ološka grofinja Josipina Margheri-Commandona, v starosti 83 let, na Dunaju. Pokopana je bila 2. t. m. v Ištu. Pokojna je bila mati sedanjih lastnikov gradov Starigrad in Otočec.

— Smrtna kosa. V Dravljah je 9. t. m. umrl Janez Pirnat, katoliški mož v polnem pomenu te besede. Cerkvi je vzgojil štiri sinove-mašnike, tudi cesarju je poslal enega sina na bojno polje; sam pa je sedaj odšel po svoj mir in zaslužen plačilo.

Istrski poslanci v Zagrebu. Vsled vojnih razmer v Primorju se nahajata že več dni istrska deželna poslanca prof. Haračič iz Lošinja in dr. Zuccon iz Pulja. V Krapino pa je prišel dr. in dež. poslanec Vekoslav Spincič.

+ Odlikovanja. Vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojno dekoracijo je dobil črnovojniški nadporočnik II/37 črnovoj. bat. dr. Ludvik Pivko. Cesarsko zahvalno priznanje je dobil nadporočnik II/37 črnovojniškega bat. dr. iur. Josip Krevl. Zlato hrambostno svetinjo je dobil pred sovražnikom padli štabni narednik 26. dom. p. Anton Fifra.

— Povišanja v vojski. Kakor se čuje, bo julija meseca zopet povišanih veliko številno aktivnih in rezervnih častnikov.

— Črnovojno pregledovanje zamudnikov. Dne 16. in 17. junija 1915 vrši se v »Mestnem domu« naknadno prebiranje vseh onih črnovojnikov, ki so doslej pregledovanje zamudili iz kakršnega koli razloga. Prebiranje se vrši: Dne 16. junija t. l. ob 8. uri za one zamudnike, ki bivajo v Ljubljani, ob 9. uri za zamudnike iz ljubljanske okolice, dne 17. junija ob 8. uri za zamudnike iz litijskega, ob 9. uri iz kamniškega in kočevskega okraja. Za ostale okraje se vrši pregledovanje v Postojni, v Kranju in v Novem mestu. — Po teh naborih se prične uradno izsledovanje od prebiranja izostalih črnovojnikov in neopravičen se v slučaju izsleditve izroče vojaškemu sodišču. V Ljubljani bivajočim zamudnikom se je zgledati v mestnem vojaškem uradu v »Mestnem domu« ali pa na dan prebiranja pri komisiji v »Mestnem domu«.

+ Izpremema v predsedstvu hrvatskega sabora. Iz Zagreba poročajo: Predsednik hrvatskega sabora dr. Bogdan Medaković najbrže sedanjemu zasedanju hrvatskega sabora ne bo predsedoval. Trdi se, da namerava dr. Medaković odstopiti. Dr. Medaković je Srb in načelnik srbske samostojne stranke na Hrvaškem. Za predsednika bo najbrže izvoljen sedanjí podpredsednik dr. Pero Magdić, pristaš hrvatske stranke.

— Na Primorskem so prenehali izhajati naslednji listi: »Primorec« v Gorici, »Piccolo« v Trstu, »Naša sloga« in »Giornaleto« v Pulju, »Pučki Prijatelj« v Pazinu ter »Unione Nazionale« v Poreču.

— »Ilustrirani Glasnik« št. 42 ima sledeče slike: Demonstracije pred rimskim Kolosejem. — Demonstracije za vojsko v Italiji. — Cerkev sv. Petra v Rimu. — Naše čete na italijanskem bojišču. — Vojni avtomobil z vijakom. — Ruske postojanke. — Padli junaki. — Služba božja na bo-

jišču. — Med počitkom. — Nemci v zakopih.

— Simptomatične manifestacije na Reki. Uradna »Hrvatska korespondencija« poroča, da je prišlo povodom zavzetja Przemysla do impozantnih manifestacij na Sušaku in na Reki ter da je prišlo tem povodom do pojavov sloge in pobratimstva med vsemi tremi na Reki živečimi narodnostmi. Spreved se je pomikal pod reškimi, hrvatskimi in madjarskimi zastavami. Pod razvitimi zastavami je šla množica z Reke na Sušak, da pozdravi Sušaćane. Pevalo in vslikalo da se je italijanski, hrvatski in madjarski. Živela Hrvatska, živela Sušak in »Doli z Italijo«. Sušaćani da so odgovarjali: Živela Reka! Navdušenje da je bilo toliko, da so Rečani pograbili hrvatske zastave ter pevali s Hrvati »Sokol-sko koračnico«. Napred, napred Sokole! in najnovjšo bojno pesem: »Korak, korak za korakom!« Uradno glasilo hrvatske vlade zaključuje: »Te manifestacije dokazujejo, da je nedavno dogodivši se slučaj s hrvatsko zastavo na Reki s tem rešen!«

— Dva pobegla Rusa prijeta. Iz Zagradca poročajo: Dva ruska vojska ujetnika, ki sta bila iz ujetniškega tabora v Ptuju pobegnila, prijela je dne 12. t. m. naša vrla orožniška straža, ter jih odvedla v Ljubljano. Hodila sta že 10 dni; po dnevi po gozdu, po noči po cesti; imata lastno rusko vojaško uniformo.

— Iz Pule. Okrajno glavarstvo opozarja vnovič, da je postajanje po cestah in gledanje skozi okna, kadar se pojavljajo sovražna letala, jako nevarno tudi iz tega razloga, ker se morejo zadobiti poškodbe tudi od streljanja našega lastnega orožja. — Minister za notranje stvari je imenoval c. kr. namestništevne svetnika in voditelja okrajnega glavarstva v Puli trdnjavskega komisarja in trdnjave Pula. Teritorialni delokrog trdnjavskega komisarja se razteza na območje političnega okraja Pule in mesta Rovinj.

— Kataster vodnih sil. Hidrografični centralni biro v c. kr. ministrstvu za javna dela je izdal VI. zvezek katastra vodnih sil, v katerem je vpoštevano porečje Save in sicer od Medije do izliva potoka Urana in dalje progla do deželne meje.

— Ugotovitev identitete trupel umrlih vojakov. Skupni osrednji poizvedovalni urad na Dunaju bo dal vse vposlane slike in popise oseb umrlih neznanih vojakov od časa do časa razmnožiti in jih bo pošiljal potom političnih deželnih oblastij na c. kr. okrajno glavarstvo in magistratom mest z lastnim statutom, da se umogoči ugotovitev identitete. Na Kranjskem bodo te slike in popisi oseb vsem interesiranim osebam na vpogled pri vseh c. kr. okrajnih glavarstvih in pri mestnem magistratu v Ljubljani. Popolnoma zanesljive ugotovitve je z vsemi potrebnimi podatki naznaniti neposredno skupnemu poizvedovalnemu uradu Rdečega križa na Dunaju VII.

— Sodišče v Trstu. Naznanja se, da prične c. kr. okrajno sodišče v kazenskih zadevah v Trstu svoje delovanje 14. junija 1915 in da se pri tržaškem c. kr. okrajnem sodišču v civilnih zadevah rešujejo izvršilni predlogi.

— Umrl je ustanovitelj češke agrarne stranke poslanec Jan Rataj. — Umrl je dr. Fr. Kornfeld, zdravnik v Mariboru.

— Deželni urad »Občega pokojniškega zavoda za nameščence« v Trstu je vlada razpustila. Vodstvo tega urada je prevzel začasno deželni urad na Dunaju, kateri posluje tudi kot upravniška in rentna komisija prejšnjega tržaškega deželnega urada. Ljubljanska agentura zavoda posluje slej ko prej v Pražakovi ulici št. 3.

— Pozor županstva! Po Dolenjskem hodi s svojo družino Janez Kljun, pristojen v občino Sodražico, ter izvablja denar pri posameznih županstvih na račun domovne občine. Ker je isti že uradno prekličen, izjavi podpisano župništvo, da ne plača za njim nobenih podpor. — Županstvo občine Sodražica, 12. junija 1915. — Anton Lovrenčič, župan.

— Trije dragonci našega 5. dragonskega polka ujeli 22 Rusov. Stražmojster Filip Fatur, desetnik Stefan Becher in dragonec Ivan Oberleithner 5. dragonskega polka so neki ruski oddelek 22 mož tako spretno napadli s strojno puško, da se je cel oddelek udal. Stražmojster Fatur je bil odlikovan s hrambostno svetinjo I. razreda, njegova tovariša pa s srebrno hrambostno svetinjo II. razreda.

— Za potujoče občinstvo. Železniško ministrstvo je, ker primanjkuje drobiža, ukazalo, da se morajo pri osebnih blagajnah plačevati vožni listki z že naštetim denarjem. Blagajniki zato niso dolžni, da sprejemajo bankovce in jih menjajo, marveč lahko zahtevajo tisto vsoto, kolikor stane vožni list. Tudi pri tovornih blagajnah naj se pripravi primaren drobiž.

— C. kr. gozdno in ravnateljstvo državnih posesti v Gorici je začasno premeščeno v Hofgastein na Solnograškem.

Patriotičen Rus. V ujetniškem taboru v Wegscheidu pri Lincu so povedali ruskemu ujetniku, ki je dobro razumel nemško, da je Przemysl zopet v naših rokah. Odgovoril je: Tako je prav, sedaj Prze-

mysl, potem Varšavo, nato Petrograd pa gremo spet domov.

— Smrt slovenske junakinje. V Przemyslu je 9. decembra umrla na grizi gđc. Mici Vavpotič, hčerka okrajnega zdravnika dr. Vavpotiča, ki je šla kot sestra Valentina »Rdečega križa« prostovoljno na bojišče.

— Umrl je v Novem Sadu vpokojeni vseučilišni profesor, znani filolog dr. Jovan Turoman.

— Pisma se morajo oddajati odprta! Od 14. junija naprej se morajo v okraju tukajšnjega poštnega ravnateljstva oddati vsa zasebna pisma odprta.

— Poročil se je c. kr. davčni azistent g. Ivan Kranjc z gđcno. Josipino Peterlinovo iz Škocijana.

Na Ogrskem odkrili zaloge moke. Iz Budimpešte se poroča 10. t. m.: Župan Barczy je prišel danes v družbi podžupana Bodyja v centralno tržnico, da se osebno prepriča o učinku v zadnjih dneh ukrepih osebno lastvenih odredb. Župan je dognal, da vsled teh odredb ni več opaziti tako velikih nerednosti na strani prodajalcev. Tudi danes so se nekoliko pocenila posamezna živila, a žal ne meso in mleko. Vsled ovadbe mestne občine je vlada odredila preiskavo v raznih občinah na deželi ter so se dejansko odkrile skrite zaloge moke. V smislu postavbe gre ovaditeljci t. j. mestni občini budimpeštanski 20 odstotkov novonajdene moke. S tem se bo omogočilo, da se dnevni delež moke v izmeri 20 dek na osebo zviša na 30 dek. Tudi moka za kuho se bo izboljšala in bo sestala iz 70 odstotkov bele in 30 odstotkov ječmeneve ali koruzne moke (doslej 50 odstotkov bele in 50 ječmenove ozir. koruzne).

Freitag's Karte des oesterreichisch-italienischen Grenzgebietes 1 : 600.000. Cena K 1.30 s poštnino vred se dobi v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Zasedanje hrvaškega sabora.

Zagreb, 14. junija. (Kor. urad.) Hrvaški sabor se je danes sešel h kratkemu zasedanju. Po prečitaniu kraljevega reskripta o sklicanju sabora so prebrali nadaljnji reskript, s katerim se sabor poziva, naj izvoli regnikolarno deputacijo, da se poviša število v državni zbor poslanih poslancev. Vlada je predložila zakonske načrte glede začasnega proračuna do 31. decembra 1915 in glede enoletnega podaljšanja finančne nagodbe z Ogrsko. Predsednik se je v pozdravnem nagovoru spominjal vladarja in hrabre armade. (Velikansko odobravanje.) — Sabor je pooblastil predsednika, da odpošlje vdanostni brzojavki Njegovemu Veličanstvu in vrhovnemu armadnemu poveljniku. Prihodnja seja bo v petek.

Ljubljanske novice.

Ij Novega vojnega posojila podpisše ljubljanska mestna občina 100.000 K.

Ij Srebrno poroko obhajata v sredo dne 16. t. m. gospod Karol Lavrenčič, vrtar c. kr. tobačne tvornice, in njegova gospa soproga Marija. Delavstvo jima želi še veliko srečnih let.

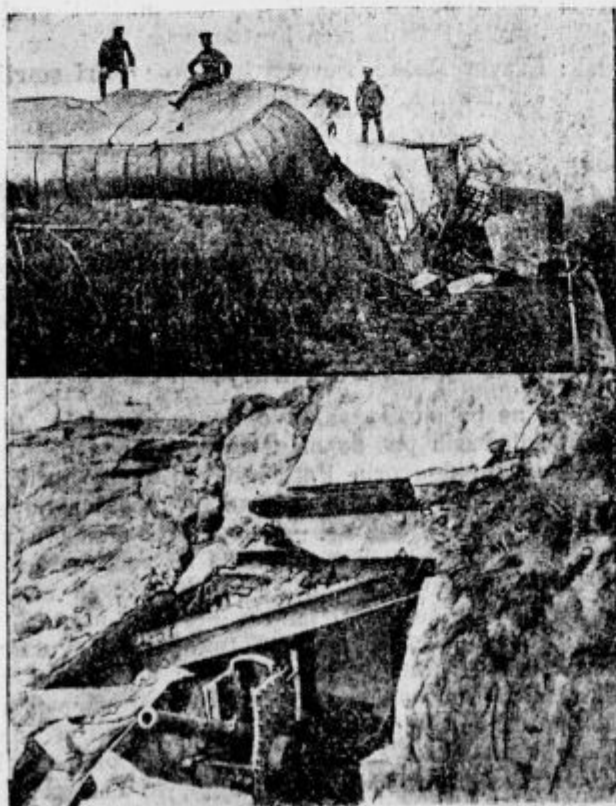
Ij Umrlí so v Ljubljani: Leopold Marikič, pisar, 68 let. — Vincenc Slapar, usnjarski pomočnik, 33 let. — Franciska Celarc, paznikova hči, 9 let. — Viktor Vidmar, posestnikov sin, 9 let.

Ij Prvo ljubljansko delavsko konsumno društvo naznanja: Kakor vsako leto, bo tudi letos na čast sv. Antonu, društvu zaščitniku, sv. maša na Rozniku ob 8. uri zjutraj dne 20. junija, to je prihodnja nedeljo, Sv. opravilo bo opravil g. dr. J. Ev. Krek. Člani se vabijo k obilni udeležbi.

Ij Kolesar ponesrečil. Ko se je včera dopoldne pripeljal iz Pred Škofije proti Stritarjevi ulici kolesar Ivan Kemperle, posestnik in trgovec iz Češnjice pri Železnikih, je nasproti pripeljal nek vojaški avtomobil in voz električne železnice. Kemperle hoteč se izogniti avtomobilu je zapeljal med obema in padel. K sreči je to opazil voznik električnega voza ter ga v naglici ustavil ker bi bil sicer prišel Kemperle pod voz. Pri padcu se je Kemperle poškodoval na levem senu in obležal nezavesten. Ponesrečenca so prenesli v bližnjo vežo, kjer je kmalu prišel k sebi in se na to podal s policijskim stražnikom na policijo, kjer je dobil zdravniško pomoč.

Ij Kino Central v deželnem gledališču ima na programu za danes v torek, jutri v sredo in za četrtek dva najnovejša filma, ki sta te dni na dunajskih in graških kinematografičnih gledališčih vzbujala veliko pozornost: »Honvedski huzar«, patrijotična dramska slika po resničnem dogodku in »Pod krinko«, družabni igrokaz. Spored izpolnjujejo Eiko in Mesterjevi kinematografični vojni posnetki veseloigre »Zabavno popoldne in komična slika 1+1=3«. Začetek predstav ob 4. in pol 6. uri popoldne in ob 7. in pol 9. uri zvečer.

Ij Svati se cenj. občinstvo pred nakupom blizu 35 cm visoke stenske ure (konsol) na bitje. Ta ura je bila ukradena. Sporočila o morebitnem prodajalcu naj se proti dobri nagradi naznanijo v trgovini C. J. Hamann na Mestnem trgu.

V PRZEMYSL.

Severne po Bavarcih zavzete utrdbe.

Zgornja slika nam predstavlja, kako da so učinkovali Kruppovi in Skodovi 42 centimeterski možnarji na oklopni stoli v utrdbi 11. Kupolo nekega

vrgel zračni pritisk, ko je razpočila bomba, 30 metrov daleč. Spodnja slika nam kaže ruski trdnjavi stolp v utrdbi 11, železobetonsko cel meter debelo steno je odbila krogla 42 cm topa.

Premišljevanja o božjem Srcu Jezusovem. Spisal P. Marijofil Holeček, frančiškan. Cena K 1.20, v platno vezan izvod K 2.— Kdor se bo vtopil v ta premišljevanja bo našel v njih neusahljiv vir tolažbe in utehe. Dobrodošla so nam posebno letos, ko nam je prinesla vojska toliko žalosti in trpljenja in smo še močnejše začutili potrebo, da nam odpre to srce neusahljive zaklade svoje ljubezni in svojih dobrot. Dobi se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Tretji natis Nemščine brez učitelja. I. del: Nemška slovnica. Ze drugi natis te knjige se je vsestransko tako prikupil, da se ga niso posluževali le samouki, temveč se je jel bolj in bolj širiti tudi v šolah, kjer je nudila knjiga kot najpriročnejša za pouk nemščine učiteljem zdatno pomoč. Tako se je pokazala silno hitro potreba tretjega natisa, ki je ravnokar izšel. Ta natis je še neprimerno boljši od drugega, tudi je za 24 strani pomnožen. Cena pa je ostala nespremenjena in znaša 1 K 20 vin. za broširan izvod. Drugi in tretji natis te knjige je izdal spreten večak na podlagi dolgoletnih izkušenj. Dobi se tudi drugi del »Nemščine brez učitelja«, ki je bolj praktičnega pomena in obsega slovensko-nemške razgovore za razne stanove, prilike in potrebe; tudi drugi del velja broširan 1 K 20 vin. Oba dela skupaj vezana v celo platno pa veljata samo 2 K 80 vin.

Naročajte „Slovenca“!

Potrta neizmerne žalosti javljam, da je moj predobri, nad vse ljubljani soprog, oziroma sin, brat, stric, zet in vsak, gospod

Ivan Gortan

o. kr. orožniški postajevođa iz Kobarida,

v najlepši moški dobi dne 2. junija preminul junaške smrti in italijanskem bojišču.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi na Dovjem.

Dovje, 9. junija 1915.

Mimi Gortan roj. Potočnik
soproga.

1229

Sanatorij Gutenbrunn in mesno zdravilišče

Baden pri Dunaju. Vsi najmodernejši zdravilni pripomočki. Otvorjeno celo leto. Zdravnika-vodji: Dr. O. pl. Auischnaier in ces. svetn. Dr. Podzashinsky. Prospekti zastoj.

Zahvala.

Za vse izraze odkritega sočutja povodom nenadne smrti naše predobre soproge in mame, gospe

Frančiške Snój,

ki jo je Vsemogočni dne 31. maja t. l. poklical po plačilo v nebesa, se tem potom najiskrenejše zahvaljujemo.

Toplo zahvalo izrekamo vsem, ki so v tako obilnem številu spremili ljubljeno rajnico na njenem zadnjem potu ali se je spominjali v molitvah in pri sv. mašah; zlasti se zahvaljujemo veleč. g. kanoniku in dekanu Novaku, ki je vodil pogreb, preč. gg. župnikom iz Lesca, Bleda, Breznice, Mošenj, Begunj, Ribnega, gg. kapelanoma iz Radovljice in Bleda za spremstvo pri pogrebu, dalje postajenačelniku Zupancu, g. županu Zarku i dr. Tudi velja naša prisrčna zahvala blag. rodbini Bogatajevi iz Radovljice za izkazano prijaznost ob smrti. Vsem, ki so nas tolažili v bridkih urah: Bog povrni!

Lesce, 6. junija 1915.

Rodbina Snój.

1225

Kneza Auersperga adloaktivno kopališče Toplice na Kranjskem

Postaja dolensko železnice Strazha-Toplice. Akratov vrelec 38° C, ki daje nad 30.000 hl radioaktivne vode na dan. Velika kopališča, posebne in močvirne kopeli. Elektroterapija, masaža, s komfortom opremljene sobe, izvrstne restavracije. — Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ishias), nevastenija, histeria, ženske bolezni itd. Prospekte daje kopališko ravateljstvo.

934 8 Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Sobe v Kamniku

z opravo za letovišče
se takoj oddajo. — Poizve se: Resljeva
cesta št. 30, Ljubljana. 1190 3

Gospodična

izurjena v šivanju, spretna in urna,
sprejme se v trajno službo za takojšnji
nastop v modni trgovini Pavel Magdič,
1217 Ljubljana.

Sprejme se s 1. julijem za večjo
župnijo izurjen 1223

organist

Letni dohodki 700 K. — Pismene ponudbe
sprejema uprava „Slovenca“ pod št. 1223.

Išče se soba

za dve osebi z vporabljenjem kuhinje. —
Ponudbe pod: „Soba 3500“ na upravo
„Slovenca“. 1224

Razglas.

V najem se odda graščinsko poslopje
v Mali Loki pri Domžalah in sicer je
prostora za 2 stranki, ter za vsako 5 do
8 sob s kuhinjo in pritliklinami. Poleg gra-
ščine je lep park z souporabo. Graščina
je oddaljena eno uro vožnje od Ljubljane,
toraj zelo pripravno za ljubljanske leto-
viščarje eventualno tudi za begunce. — To-
zadevne ponudbe eventualno vprašanja, na-
pravijo naj se na Ljubljano, glavni poštni
predal št. 149. 1226

Iščeta se sobi

za dve gospodični s hrano ali tudi brez
hrane. — Ponudbe na upravo lista pod:
„2 sobi“. 1219

V prijaznem kraju na Spodnjem Šta-
jerskem blizu kopališča, se odda čez po-
letje v najem lepa

enonadstropna hiša

s pritliklinami. — Ponudbe na upravo lista
pod št. 1228. 1228

Izboren 1227

rizling in portugizec

večje množine se proda po zmerni ceni.
— Dopise na upravo lista pod št. 1227.

Premišljevanja o božjem Srcu Jezusovem.

Spisal P. Marijofil Holeček, frančiškan. Cena K 1.20
za broširan, K 2.— za vezan izvod je skrajno nizka.

Ta premišljevanja so času primerna, pa za vse čase na-
menjena. Potreba po takih premišljevanjih je bila vedno večja,
posebno odkar se z vso vnemo goji in širi češčenje presvetega
Srca. Po teh premišljevanjih bomo natančneje spoznali skriv-
nosti in milosti, ki jih hrani Zveličarjevo Srce za nas, in s
katerimi nas želi obogatiti. Knjiga bo njim, ki jo bodo, rabili v
tolažbo in naj donese mir vsaki slovenski hiši in sleherni družini.

Lavretanske litanije.

Matere Božje za mešani zbor, oziroma eno- dvo- ali
triglasni zbor, zložil Franc Ferjančič. Cena 30 vin.

Te litanije, ki so ravnokar izšle, bodo dobro došle našim
pevskim zborom. Z njimi pa ne bo vstreženo samo pevovodjem
in pevcem, temveč tudi občinstvu, ker se bodo litanije po
svojem ustroju in značaju povsod hitro udomačile. Meseca
majnika in za vse Marijine praznike bodo prav dobro došle.

Kraljici nebes in zemlje.

Zbirka Marijinih pesmi za mešani zbor, samospeve
in orgle. — Uglasbil Karlo Adamič.
Cena partituri K 1.80, glasovi po 40 vinarjev.

Te skladbe so globoko zamišljene in uprav mojsterski
izpeljane in pričajo o temeljitem znanju teorije, harmonije in
kontrapunkta. Melodija teh skladb je posebno izrazita, zmerno
moderna, pa vendar močnem naših zborov na deželi umerjena.

Zemljevid Evrope.

Merilo 1:4.000.000. Cena K 2.40, nalepljen na pla-
tno s palicami K 6.50, nalepljen na platno in zložljiv
v žepno obliko K 6.—.

Ta zemljevid v slovenskem jeziku presega po svoji veliki
natančnosti, razvrstitvi in preglednosti vse druge zemljevide.
Velikost znaša 1 m 15 cm × 86 cm.

Zbirka slovenskih povesti.

Urejuje profesor J. Grafenauer. Cena za sešitek
60 vinarjev. Sešitek 1/4 vezan v eno knjigo K 3.50.

Ta zbirka nudi najlepše pripovedne bisere slovenskega
slovstva, katere je treba na vsak način ohraniti našemu ljud-
stvu. Dosedaj so izšli:

1. zvezek: Josip Ogrinec, Vojnimir ali poganstvo in krst. — Strneno polje.
2. zvezek: Franc Erjavec, Hudo brezdnno ali Gozdarjev rejenc. — Ni vse zlato, kar se sveti. — Izgubljen mož. — Ena noč na Kumu. — Mravlja.
3. zvezek: Vesele povesti, Jaklič, Za možem. — V pustiv je šla. Jurčič, Pravda med bratom.
4. zvezek: Ksaver Meško, Povesti in slike: Stiri smrti. — Pot čez travnik. — Požigalec.

Varčna kuharica.

Zbirka navodil za pripravo okusnih in tečnih jedil
s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase sesta-
vila v vojnem letu 1915. M. R. Založila Katoliška
Bukvarna. Cena K 1.20, v platno vezana K 1.80, po
pošti 20 vinarjev več.

Knjiga ne bo služila samo ob času draginje, temveč bo
tudi ob dobrih časih pot do blagostanja. Njene posebne vrline
so označene v predgovoru, katerega naj pazno prečita vsaka
gospodinja. Knjiga se ogiblje potrate in vpošteva povsod varč-
nost ter uči, kako si pomaga gospodinja s sredstvi, katere so
vedno in povsod dobili. Vsa navodila so večkrat preizkušena
in so se sprejela samo jedila, ki se tudi glede okusa lahko
postavijo na vsako imenitno mizo. — Zelo pregledno kazalo
ob koncu knjige ti tudi pomaga takoj rešiti vprašanje kaj
boš danes ali jutri kuhala. S to knjigo v roki boš znala po-
staviti na mizo tudi eno in isto živilo v najrazličnejših oblikah
in si boš znala vedno pomagati z malimi sredstvi, da ne pri-
deš nikdar v zadrego. Knjiga bo mnogo pripomogla k blago-
stanju slovenskega naroda. Cena knjigi, ki obsega 224 strani,
je skrajno nizka.